

STRUČNI SKUP

Sistemska knjižničarstvo 2018.

Knjižnični informacijski sustavi i formati:
prema postMARC okruženju
3. – 4. prosinac 2018.

KNJIGA SAŽETAKA

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Zagreb, 2018.

Nakladnik:

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Za nakladnika:

Dr. sc. Tatijana Petrić

Urednica:

Dr. sc. Dijana Machala

Grafičko oblikovanje:

Goran Hasanec

ISBN 978-953-500-180-5

Sažetci i prezentacije održanih izlaganja dostupni su u otvorenom pristupu, odnosno objavljeni pod Creative Commons licencom (CC BY 3.0 HR).

Cjeloviti radovi koji zadovolje kriterije neovisnog recenzentskog postupka bit će objavljeni u Vjesniku bibliotekara Hrvatske, indeksiranom stručno-znanstvenom časopisu iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti.

Sadržaj publikacije dostupan je pod Creative Commons licencom (CC BY 3.0 HR).

Tisak

Studio moderna, Zagreb

Organizator skupa

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Koordinatorica stručnog skupa

Dr. sc. Dijana Machala

Organizacijski odbor

Dr. sc. Dijana Machala, predsjednica Programskog odbora

Dr. sc. Tatijana Petrić

Dr. sc. Tinka Katić

Tanja Buzina, prof.

Dr. sc. Zagorka Majstorović

Marko Orešković, dipl. inf.

Maja Priselac, dipl. novinar

Programski odbor

Dr. sc. Dijana Machala, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Tanja Buzina, prof., Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Dr. sc. Ana Vukadin, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Dr. sc. Lobel Machala, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Dr. sc. Vesna Golubović, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Marko Orešković, dipl. inf., Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Dr. sc. Tamara Krajna, Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu

Dr. sc. Helena Markulin, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Mr. sc. Tomislav Murati, Hrvatsko katoličko sveučilište

Višnja Novosel, prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Marijana Glavica, sistemski knjižničar, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Stručni skup „Sistemske knjižničarstvo 2018.: Knjižnični informacijski sustavi i formati: prema postMARC okruženju“ organizira se u okviru 3. godišnje otvorene konferencije korisnika Integriranog knjižničnog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te knjižnica iz sustava znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske.

Stručni skup organiziran je uz potporu Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

SADRŽAJ

UVODNIK_____	7
PROGRAM_____	9
SISTEMSKO KNJIŽNIČARSTVO _____	13
KNJIŽNIČNI INFORMACIJSKI SUŠTAVI I FORMATI: PREMA postMARC OKRUŽENJU_____	17
POSTERSKA IZLAGANJA_____	27
DIGITALNA TRANSFORMACIJA BAŠTINSKIH USTANOVA____	35
KNJIŽNIČNO POSLOVANJE U DIGITALNOM OKRUŽENJU OTVORENIH PODATAKA_____	45
INTEGRIRANI KNJIŽNIČNI SUŠTAV: KONFERENCIJA KORISNIKA I._____	57
INTEGRIRANI KNJIŽNIČNI SUŠTAV: KONFERENCIJA KORISNIKA II._____	63

UVODNIK

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu organizator je stručnog skupa „Sistemska knjižničarstvo 2018.: Knjižnični informacijski sustavi i formati: prema postMARC okruženju“, koji se od 3. do 4. prosinca 2018. održava u okviru 3. godišnje otvorene konferencije korisnika Integriranoga knjižničnog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te knjižnica iz sustava znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske.

Cilj konferencije je istaknuti značaj i ulogu baštinskih ustanova u kontekstu razvoja suvremenog digitalnog društva, digitalne znanosti, nacionalne e-infrastrukture te nacionalnog kulturnog i kreativnog područja. Knjižnice, kao i druge baštinske ustanove, u okviru svoje tradicionalne uloge izravni su proizvođači metapodataka o zabilježenom znanju. Osim standardiziranih podataka o knjižničnoj tiskanoj, vizualnoj, muzičkoj ili digitalnoj građi, knjižnice u svome poslovanju prikupljaju te izrađuju autorizirane podatke o autorima, nakladnicima, sekundarnim autorstvima te drugim kreatorima koji su uključeni u proces proizvodnje znanja. Podatci o korištenju knjižničnih zbirki i kataloga te podatci o samim korisnicima kao i njihovim navikama i modelima pretraživanja, izvor su kreiranja suvremenih knjižničnih poslovnih politika i programa kao i razvojnih programa samih matičnih institucija. Po svojim karakteristikama podatci, koje izrađuju ili prikupljaju knjižnice, posjeduju sve značajke skupova velikih podataka: veličinu koja nadilazi obradu tradicionalnim programima i alatima, brzinu izmjena samih podataka te raznovrsnost podatkovnih i metapodatkovnih formata. Hipermedijalno okruženje te potrebe digitalne znanosti snažno inoviraju procese izravne produkcije podataka u knjižnicama, ali i otvaraju brojna pitanja kao što su primjerice pitanje upravljanja zaštitom i dugoročnom pohranom digitalnih podataka, pitanje prava na brisanje ili „zaborav“ osobnih podataka, prava na dijeljenje i ponovnu uporabu podataka, razvoj i upravljanje semantičkim ontologijama i skupom povezanih podataka, pitanja ulaganja u razvoj podatkovne, semantičke i procesne interoperabilnosti knjižničnih sustava kao i razvoja standarda i pravilnika u kontekstu zahtjeva semantičkog okruženja.

Tema ovogodišnje konferencije “Sistemska knjižničarstvo 2018.: Knjižnični informacijski sustavi i formati: prema postMARC okruženju” aktualizira pitanja razvoja knjižničnih formata za obradu znanja, inovativnih sustava za kreiranje izvornih povezanih podataka, ulaganja u razvoj metapodatkovnih standarda i ontologija, modela suradnje u izgradnji semantičke infrastrukture, izrade strateških politika u području

ponovne uporabe baštinskih podataka, a poseban naglasak stavljen je na razvoj informacijskih sustava te segment digitalne transformacije knjižnica i baštinskih ustanova. Želja nam je istaknuti važnost primjene interdisciplinarnog i transdisciplinarnog pristupa obradi tema iz područja razvoja informacijskih sustava, upravljanja znanjem, razvoja i primjene informacijskih sustava u kontekstu baštinskih ustanova. Konferencija je namijenjena podjednako stručnjacima praktičarima, ali i znanstvenicima iz područja knjižnične znanosti, informacijskih i komunikacijskih znanosti, informatike te drugih znanstvenih područja, a posebno se vrednuje interdisciplinarni te transdisciplinarni pristup obradi tema te suradnja među predavačima.

Program konferencije podijeljen je na dva dana. Prvi dan održavaju se stručna izlaganja, posterske prezentacije i radionice tematski objedinjene ovogodišnjom temom stručnog skupa. Drugi dan namijenjen je održavanju redovite godišnje konferencije korisnika Integriranog knjižničkog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te knjižnica iz sustava znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske. Izlaganja u okviru stručnog skupa podijeljena su u četiri tematske cjeline, a program sadrži četrnaest stručnih izlaganja, od čega su dva pozvana izlaganja, te tri posterska izlaganja.

Sa zadovoljstvom možemo reći da je ovo jedini stručni skup koji je u cijelosti posvećen pitanjima sistemskog knjižničarstva u Hrvatskoj, a želja nam je postići redovitost održavanja ovog multidisciplinarnog savjetovanja o pitanjima automatizacije, informatizacije te digitalne transformacije knjižnica i drugih institucija koje baštine znanje. Vjerujemo da ulaganja u digitalnu transformaciju te razvoj digitalno zrelih baštinskih ustanova nema alternative, posebno u kontekstu razvoja digitalne znanosti i digitalnog društva.

Zahvaljujemo Ministarstvu kulture Republike Hrvatske na pruženoj potpori za organizaciju stručnog skupa.

Dr. sc. Dijana Machala
knjižničarska savjetnica za knjižnični informacijski sustav

Program

----- PRVI DAN KONFERENCIJE: 3.12.2018. -----

09:30 – 10:00 REGISTRACIJA

SISTEMSKO KNJIŽNIČARSTVO

Moderator: Dijana Machala

Mjesto održavanja: Malo predvorje NSK

10:00 – 10:10 Ministarstvo kulture: Pozdravni govor

10:10 – 10:20 Ministarstvo znanosti i obrazovanja: Pozdravni govor

10:20 – 10:30 Sveučilište u Zagrebu: Pozdravni govor

10:30 – 10:40 **Tatijana Petrić**, NSK: Pozdravni govor

10:40 – 11:10 **Mirna Willer**

Utjecaj suvremenih tehnologija na organizaciju podataka
baštinskih ustanova i razvoj informacijskih sustava

11:10 – 11:30 PAUZA ZA KAVU

KNJIŽNIČNI INFORMACIJSKI SUSTAVI I FORMATI: PREMA postMARC OKRUŽENJU

Moderator: Tanja Buzina

Mjesto održavanja: Malo predvorje NSK

11:30 – 11:45 **Ana Vukadin**

Povijest i budućnost MARC-a

11:45 – 12:00 **Danijela Getliher, Silvana Šehić,**

Mario Ljubičić, Lucija Martinić

Hrvatski ured za DOI i Sustav DOI-HR

12:00 – 12:15 **Lobel Machala, Vesna Mravunac**

Analiza primjene BIBFRAME modela na primjeru
Hrvatske nacionalne bibliografije

12:15 – 12:30 **Suzana Dimovski, Marina Zorić**

Razvoj formata MARC 21 prema BIBFRAME modelu u
kontekstu predmetnog sustava NSK

12:30 – 13:30 – POSTERSKA IZLAGANJA

Moderator: Helena Markulin

Mjesto održavanja: Malo predvorje NSK

1. **Martina Đurđek Stričević, Dalija Horaček, Božana Krajinović, Mirjam Lopina, Sandra Perić, Roko Pešić:**

Dostupnost i opremljenost članaka i časopisa poveznicama: časopisi iz područja medicinskih znanosti uključeni u Hrvatsku nacionalnu bibliografiju – Niz B

2. **Roko Pešić:** Od MARC-a prema QRCC-u

3. **Ivona Milovanović, Ljiljana Jertec:** Opis disertacija u mrežnom okruženju – metapodaci od kataloga do repozitorija

13:00 – 13:30 PAUZA ZA RUČAK (ne osigurava organizator)

DIGITALNA TRANSFORMACIJA BAŠTINSKIH USTANOVA

Moderator: Marijana Glavica

Mjesto održavanja: Malo predvorje NSK

13:30 – 13:45 **Sofija Klarin Zdravec, Dragana Koljenik, Ivana Čadovska, Marko Orešković**
Smart Library NSK: IoT u knjižnicama

13:45 – 14:00 **Iva Melinščak Zlodi, Višnja Novosel**
Korak naprijed: potpora studentskim časopisima kao primjer uklopljenog knjižničarstva u Knjižnici Filozofskog fakulteta u Zagrebu

14:00 – 14:15 **Ivana Majer**
Od PubMeda do PubMeda 2.0: razvoj sustava za pretraživanje temeljen na korisničkom iskustvu

14:15 – 14:30 **Marija Jović**
Obrazovna uloga knjižnice. Informacijska pismenost, kompetencije i standardi.

14:30 – 15:00 PAUZA ZA KAVU

KNJIŽNIČNO POSLOVANJE U DIGITALNOM OKRUŽENJU OTVORENIH PODATAKA

Moderator: Tamara Krajna

Mjesto održavanja: Malo predvorje NSK

- 15:00 – 15:15 **Radovan Vrana**
Objavljivanje podataka znanstvenih istraživanja
- 15:15 – 15:30 **Dijana Machala**
Portal otvorenih knjižničnih podataka: data.nsk.hr
– pitanja metodološkog pristupa
- 15:30 – 15:45 **Kristinka Lemaić, Sanja Pavlović Šijatović**
Stvaramo repozitorij e-knjiga u aplikaciji Libar
- 15:45 – 16:00 **Tomica Vrbanc**
Zajednički pseudonimi - od osobe do kolektivnog agenta

----- **DRUGI DAN KONFERENCIJE: 4.12.2018.** -----

INTEGRIRANI KNJIŽNIČNI SUSTAV: KONFERENCIJA KORISNIKA I.

Mjesto održavanja: Seminarska dvorana na polukatu NSK

- 10:00 – 10:30 **Dijana Machala**
Integrirani knjižnični sustav – pregled aktivnosti
- 10:30 – 11:00 **Tanja Buzina**
Primjena formata MARC 21
- 11:00 – 11:30 **Ivan Miočić**
Važnost kvalitete bibliografskih podataka u
bibliografskim bazama s naglaskom na bibliografsku
bazu NSK
- 11:30 – 12:00 PAUZA ZA KAVU

INTEGRIRANI KNJIŽNIČNI SUSTAV: KONFERENCIJA KORISNIKA II.

Mjesto održavanja: Elektronička učionica na polukatu NSK

- 12:00 – 12:30 **Jakob Sobota**
Interoperabilnost i analiza kvalitete podataka
u bibliografskoj bazi NSK – sustav kontrole
- 12:30 – 13:00 **Lobel Machala**
MARCEdit radionica

**UTJECAJ SUVREMENIH TEHNOLOGIJA
NA ORGANIZACIJU PODATAKA BAŠTINSKIH USTANOVA
I RAZVOJ INFORMACIJSKIH SUSTAVA**

**THE IMPACT OF NEW TECHNOLOGIES
ON INFORMATION ORGANIZATION IN HERITAGE
INSTITUTIONS AND DEVELOPMENT
OF LIBRARY INFORMATION SYSTEMS**

Prof. dr. sc. Mirna Willer

mirna.willer@gmail.com

Sažetak

U predavanju se prvo daje pregled stanja bibliografskih standarda koji su ugrađeni u knjižnične informacijske sustave koji se koriste u Hrvatskoj u vidu pregleda hijerarhije normativnih akata. Ti se sustavi temelje na standardima, smjernicama i MARC formatima koji su se razvijali od kraja 1960-ih (MARC i porodica formata) i 1970-ih (IFLA UNIMARC) temeljem dogovora koji su započeli ujednačavanjem bibliografske obrade 1961. tzv. Pariškom konferencijom i razvojem IFLA-inog programa Univerzalne bibliografske kontrole (UBC). Kataložna pravila E. Verona (PPIAK) koja se još uvijek koriste u Hrvatskoj imala su u vidu kataložni listić kao tehnologiju izrade kataloga, ali su početkom 1980-ih implementirana u format UNIMARC za bibliografske podatke i time u knjižnični informacijski sustav Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Na taj je način učinjen tehnološki pomak od kataloga na listićima prema strojno čitljivom zapisu koji se mogao koristiti u svrhe ispisa podataka na kataložne listiće, za bibliografije i druge vrste popisa, pretraživanje i pronalaženje podataka – OPAC, te razmjenu odnosno eksport/import podataka. Pojavom interneta i WWW-a katalog je postao javno dostupan za pretraživanje – WebPAC, objavljivanjem konceptualnog modela FRBR krajem 1990-ih katalogi pojedinih sustava nastoje prikazati pronađene podatke na način kako to predviđa model. Promjenom sustava u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici i knjižnicama zagrebačkog Sveučilišta, PPIAK je implementiran u format MARC21. IFLA-ina konferencija održana 2008. značila je početak novog razvojnog ciklusa međunarodnih modela i standarda kao odgovor novodolazećoj tehnologiji, načelima i standardima semantičkog weba i povezanih otvorenih podataka (linked open data). Rezultat toga su IFLA-ina standardi koji se objavljuju u W3C standardu RDF (Resource Description Framework) na <http://iflastandards.info/ns/>: FRBR obitelj modela, ISBD, UNIMARC i MulDiCat. Osim IFLA-inih, objavljuju se i drugi standardi kao npr. Dublin Core, MARC21, BIBFRAME, ontologije BL, DNB, BnF, CERL. Objavljivanje bibliografskih

podataka kao povezanih otvorenih podataka postalo je jedno od glavnih pitanja prvenstveno nacionalnih knjižnica, ali i ostalih sudionika u lancu dijeljenja i korištenja bibliografskih podataka. U drugom dijelu predavanja prikazat će se standard RDF kao sintaksa te neke od standarda sadržaja za objavljivanje otvorenih podataka, s posebnim osvrtom na koncept i strukturu Pravilnika za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima, <http://nkp.nsk.hr/>. Zaključno, postaviti će se neka pitanja razvoja informacijskih sustava u kontekstu tehnologije semantičkog weba i povezanih otvorenih podataka, tehnologije koja se smatra disruptivnom (razarajućom) i još nedovoljno zreloom – u prelazu iz institucionalne na mrežnu infrastrukturu.

Ključne riječi: bibliografski standardi, kataložna pravila sadržaja, knjižnični informacijski sustavi, baštinske ustanove, semantički web, povezani otvoreni podaci, RDF (Resource Description Framework)

Keywords: bibliographic standards, content rules for description and access, heritage institutions, library information systems, Semantic Web, Linked Open Data, RDF (Resource Description Framework)

Biografija autora

Red. prof. dr. sc. Mirna Willer, knjižnična savjetnica i redovita profesorica u trajnom zvanju na Sveučilištu u Zadru, Odjelu za informacijske znanosti (u miru). Predavala je predmete iz područja teorije i prakse organizacije informacija na preddiplomskom, diplomskom i poslijediplomskom studiju. Područje njena interesa je teorija bibliografske kontrole, kataložni pravilnici, modeli i standardi u baštinskim ustanovama, te teorija i primjena tehnologije povezanih podataka i semantičkog weba u organizaciji informacija. Do 2007. radila je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu na poslovima stručnog suradnika za kompjutorizaciju, primjene međunarodnih standarda i, između ostalog, uspostavi sustava DAMP/HAW: digitalnog arhiva hrvatskih mrežnih publikacija. Članica je i/ili predsjednica više međunarodnih stručnih tijela između ostalog: Advisory Task Group of the Consortium of European Research Libraries (predsjednica: 1999.-2007.) i IFLA-inih tijela Permanent UNIMARC Committee (1991.-2005., predsjednica: 1997.- 2005., od kad je konzultant i počasni član), Working Group on FRANAR, ISBD Future Directions Working Group, ISBD/XML (ISBD Linked Data) Study Group (predsjednica: 2008.-2011.), ISBD Review Group (predsjednica: 2011.-2015.; član 2015.-) i Linked Data Technical Sub-Committee (LIDATEC) (član, 2015.-2017.). Sudjelovala je u organizaciji više domaćih i međunarodnih stručnih i znanstvenih skupova, doktorskih škola, te je jedan od pokretača godišnjeg seminara Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture. Objavila je više od sto stručnih, preglednih i znanstvenih radova, uredila veći broj

zbornika radova i tematiziranih brojeva domaćih i stranih časopisa, prevela stručne standarde i knjige, te objavila knjige UNIMARC u teoriji i praksi i Bibliographic Information Organization in the Semantic Web u koautorstvu s Gordonom Dunsireom. Od 2010. članica je uredništva časopisa Cataloging & Classification Quarterly, a od 2016. međunarodnog uredničkog odbora revije Zveze bibliotekarskih društva Slovenije Knjižnica.

Dobitnica je Kukuljevićeve povelje Hrvatskoga knjižničnoga društva za dugogodišnji rad i značajne rezultate na unapređenju knjižničarske djelatnosti (2002.).

POVIJEST I BUDUĆNOST MARC-A

THE HISTORY AND FUTURE OF MARC

Ana Vukadin

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb
avukadin@nsk.hr

Sažetak

U izlaganju se prikazuje povijest MARC formata za strojno čitljivo katalogiziranje i njihov utjecaj na kataložnu praksu. Prvi MARC nastao je 1960-ih godina radi automatizacije izrade i distribucije kataložnih listića u Kongresnoj knjižnici, da bi se tijekom iduća dva desetljeća razvio u međunarodni standard s brojnim nacionalnim varijacijama. Mijenjajući se i prilagođavajući novim tehnološkim okruženjima, MARC formati omogućili su nastanak OPAC-a i drugih online knjižničnih servisa, ali i pridonijeli održavanju koncepta i strukture kataložnog zapisa čije je porijeklo u katalogu na listićima i koji sve manje odgovaraju suvremenim metodama organizacije i pretraživanja informacija. Unatoč tomu, zbog raširenosti formata i visokog stupnja standardizacije MARC zapisa, knjižnična se zajednica nerado odlučuje na uporabu novih oblika kodiranja i razmjene bibliografskih podataka. U izlaganju se zaključno prikazuje nekoliko mogućih smjerova razvoja bibliografske organizacije informacija u postMARC okruženju.

Abstract

The presentation outlines the history of MARC (Machine Readable Cataloging) formats and their lasting impact on cataloging practices. The first MARC format was created in the Library of Congress in the 1960s for the purpose of automating the process of creation and printing of catalog cards. Over the course of the next two decades it developed into an international standard, proliferating in many national variations. Continuously changing and adapting to new technologies, MARC formats helped transfer cataloging and other library services into the online environment, but also limited their development within this environment, solidifying the notion and structure of the bibliographic record that is still firmly rooted in the technology of the card catalog. However, due to ubiquity and high level of standardization of MARC records, the library community has been reluctant to replace them with other forms of data encoding and sharing. Several possible directions for the development of bibliographic information organization in post-MARC environment are presented in the conclusion.

Ključne riječi: MARC, knjižnična katalogizacija

Keywords: MARC, library cataloging

Biografija autora

Dr. sc. Ana Vukadin stručna je suradnica za normizaciju u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Područje njezinog interesa uključuje bibliografske konceptualne modele, standarde metapodataka i normativni nadzor. Objavila je više radova u domaćim i međunarodnim časopisima i zbornicima te izlagala na stručnim i znanstvenim skupovima. Urednica je novog nacionalnog pravilnika za katalogizaciju. Članica je Komisije za predmetno označivanje i klasifikaciju i Radne grupe za normizaciju Hrvatskoga knjižničarskog društva te IFLA-ine Grupe za pregled bibliografskih konceptualnih modela (BCM Review Group) i Tehničkog pododbora za povezane podatke IFLA-inog Odbora za standarde (LIDATEC).

Literatura

- Galvão, Rosa Maria; Cordeiro, Maria Inês. UNIMARC : understanding the past to envision the future. // 78th IFLA World Library and Information Congress, Helsinki, 11-17 August 2012. URL: <https://www.ifla.org/past-wlic/2012/92-galvao-en.pdf> (2018-11-03)
- Kroeger, Angela. The road to BIBFRAME : the evolution of the idea of bibliographic transition into a post-MARC future. // *Cataloging and Classification Quarterly* 51, 8(2013), str. 873-890.
- Seikel, Michele; Steele, Thomas. How MARC has changed : the history of the format and its forthcoming relationship to RDA. // *Technical Services Quarterly* 28, 3(2011), str. 322-334.
- Spicher, Karen M. The development of the MARC format. // *Cataloging and Classification Quarterly* 21, 3/4(1996), str. 75-90.
- Tennant, Roy. MARC must die. // *Library Journal*. October 15, 2002. URL: <http://sois-compsfall2007.pbworks.com/f/marc+must+die.pdf> (2018-11-05)
- Willer, Mirna; Dunsire, Gordon; Perožić, Predrag. The UNIMARC in RDF project : namespaces and linked data. // 79th IFLA World Library and Information Congress, Singapore, 17-23 August 2013. URL: <http://library.ifla.org/156/1/222-willer-en.pdf> (2018-11-05)

HRVATSKI URED ZA DOI I SUSTAV DOI-HR

CROATIAN DOI AGENCY AND DOI-HR SYSTEM

**Danijela Getliher¹, Silvana Šehić²,
Mario Ljubičić³, Lucija Martinić⁴**

¹⁻⁴ Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb

¹dgetliher@nsk.hr; ²ssehic@nsk.hr;
³mljubicic@nsk.hr; ⁴lmartinic@nsk.hr

Sažetak

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu osnovala je 2017. godine, pri uredima za identifikatore, Hrvatski ured za DOI. Ured posreduje između hrvatskih nakladnika i registracijske agencije Crossref pri dodjeli DOI-ja znanstvenim i znanstveno-stručnim časopisima i njihovim člancima. DOI, digitalni identifikator objekta, normirani je identifikator koji služi jedinstvenoj identifikaciji digitalnog, fizičkog ili apstraktnog objekta neovisno o mediju objavljivanja. Namijenjen je poslovanju u digitalnom okruženju, a u knjižničarskoj i nakladničkoj zajednici prepoznaje se kao identifikator za identifikaciju knjižnične građe svih vrsta i razina granularnosti.

Uloga Hrvatskog ureda za DOI pružanje je administrativne podrške kao što je učlanjenje, plaćanje i posredovanje računa te osiguranje tehničke podrške i promidžba sustava. Osim toga, Ured objedinjenom administrativnom i tehničkom podrškom uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, znanstvenoj zajednici osigurava uštedu troškova godišnje članarine i pojedinačnih dodjela DOI-ja.

Izlaganje će predstaviti Sustav DOI-HR, jedinstveni sustav koji je izgradila NSK kao tehničku podršku hrvatskim nakladnicima za registraciju DOI-ja i dostavu obveznog primjerka. Sustav nakladniku pruža podršku za samostalno izračunavanje sufiksa, izradu i osuvremenjivanje metapodataka, registraciju DOI-ja u Crossrefu i dostavu objekata kojima se DOI dodjeljuje. Sustavu članovi mogu pristupiti 24 sata dnevno, 365 dana u godini. Sustav, sukladno mogućnostima i potrebama pojedinih nakladnika, osigurava različite razine tehničke podrške.

Izlaganjem će se dobiti uvid u strukturu i funkcionalnosti Sustava DOI-HR te u modele suradnje koje nakladnici mogu ostvariti.

Abstract

In 2017, the National and University Library in Zagreb established the Croatian DOI Agency, which operates as part of the Library's Identifiers Division. The Agency acts as an intermediary between Croatian

publishers and the Crossref registration agency with regard to the assignment of DOIs to scientific and professional journals and their articles. DOI, a Digital Object Identifier, is a standardised identifier used for a unique identification of digital, physical or abstract objects, regardless of their format. It is ideally suited to the requirements of the digital environment. Libraries and publishers use it for the identification of all types of library collections and their granularities.

The role of the Agency is to manage DOI-related administrative operations (e.g. DOI membership, payment of DOI services), provide technical support and organize the promotion of the DOI system. Also, one annual fee for national agency, instead many annual fees for every publisher, and fee for assignments per DOI are covered by subsidies provided by the Ministry of Science and Education of the Republic of Croatia.

The work will present DOI-HR system, a newly developed unique national system for technical support, DOI registration and legal deposit delivering. The DOI-HR system enables the construction of suffixes, delivery of objects and their accompanying metadata, submitting DOI registration requests, metadata updates and insight into the status of submitted DOI registration requests. Members can access the system 24 hours a day, every day of the year. Publishers may choose from several models of cooperation with the Agency which according to publishers specific possibilities and requirements, provides different levels of technical support.

The presentation will show the DOI-HR system structure and functionalities and cooperation models.

Ključne riječi: DOI, Crossref, Hrvatski ured za DOI, Sustav DOI-HR

Keywords: DOI, Crossref, Croatian DOI Agency, DOI-HR System

Biografija autora

Mr. sc. Danijela Getliher diplomirala je 1999. godine ruski jezik i informatologiju, smjer bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a 2009. na poslijediplomskom znanstvenom studiju informacijskih znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu obranila magistarski rad pod naslovom Hrvatska mrežna neomeđena građa. Zvanje knjižničarske savjetnice stekla je 2016. godine. Od 1999. godine zaposlenica je Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, od 2012. godine koordinatorica je ISSN ureda za Hrvatsku i Hrvatskog ureda za ISBN i ISMN, a od 2017. godine i Hrvatskog ureda za DOI. Sudjeluje u stručnim i znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu i objavljuje radove na temu neomeđene građe, katalogizacije i identifikatora. Članica je Radne grupe za serijske publikacije Hrvatskog knjižničarskog društva i aktivni predavač Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara.

Silvana Šehić diplomirala je informatologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta Jurja Strossmayera u Osijeku 2013. godine. Radila je u Središnjoj biološkoj knjižnici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a kao stručni suradnik sudjelovala na projektima digitalizacije hrvatskih časopisa, knjiga i rukopisa u Središnjoj biološkoj knjižnici te Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Od kolovoza 2016. godine zaposlena je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u Odjelu bibliografsko središte pri uredima za identifikatore, najprije na poslovima Hrvatskog ureda za ISBN, a od konca 2017. godine na poslovima Hrvatskog ureda za DOI. Glavna područja njezina profesionalnog zanimanja su digitalizacija, elektronički izvori informacija i identifikatori. Redovito sudjeluje na stručnim skupovima i objavljuje stručne radove.

Mario Ljubičić diplomirao računarstvo na Fakultetu elektrotehnike i računarstva (FER) u Zagrebu 2011.g. Od tada područje rada uglavnom obuhvaća razvoj i održavanje front/back-end web aplikacija i sustava, te administraciju poslužitelja na linux platformi s naglaskom na optimizaciju i sigurnost. Od 2017.g. zaposlen kao Viši stručni savjetnik (programer) u NSK, IT odsjek za razvoj.

Lucija Martinić diplomirala je informacijske znanosti, smjer knjižničarstvo, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku 2013. godine. Radila je u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, Osnovnoj školi Odra te na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu. Od siječnja 2017. godine zaposlena je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo na poslovima izgradnje portala Digitalne zbirke NSK, obrade digitalnih preslika te izradi virtualnih izložba NSK. Od rujna 2017. godine zaposlena je u Odjelu bibliografsko središte, proces identifikatori na poslovima ISBN-a i DOI-ja.

ANALIZA PRIMJENE MODELA BIBFRAME NA PRIMJERU PODATAKA HRVATSKE NACIONALNE BIBLIOGRAFIJE

ANALYSIS OF THE APPLICATION OF THE BIBFRAME MODEL IN THE EXAMPLE OF THE CROATIAN NATIONAL BIBLIOGRAPHY

Lobel Machala¹, Vesna Mravunac²

^{1,2} Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb

¹lmachala@nsk.hr; ²vmravunac@nsk.hr

Sažetak

Današnja knjižnična zajednica već se duže vrijeme suočava s izazovom vidljivosti bibliografskih podataka u mrežnom okruženju. Iz tog je razloga, još 2011. godine Kongresna knjižnica u Washingtonu pokrenula inicijativu kako bi se stvorio novi konceptualni model te je osmišljen BIBFRAME (Bibliographic Framework Initiative) koji bi trebao naslijediti MARC format. BIBFRAME je model konceptualnog opisa kojim se, primjenom Resource Description Framework-a (RDF), knjižnični podaci mogu oblikovati sukladno okruženju semantičkog weba. Izlaganje donosi pregled osnovnih načela BIBFRAME-a te se obrazlaže nužnost promjene modela podataka za daljnji razvoj knjižničnih informacija i njihove dostupnosti.

Jedan od najvažnijih koraka za prelazak na novi model je proces koji obuhvaća mapiranje MARC polja preko naprednih alata koji omogućuju rad s metapodacima. Jedan od takvih alata je MarcEdit. Besplatna aplikacija koja je osmišljena za konverziju i obradu metapodataka. Za potrebe analize pretvorbe (obogaćivanja) podataka iz Hrvatske nacionalne bibliografije korištenjem MarcEdita služili smo se njegovom opcijom BIBFRAME Testbed. Njime smo konvertirali setove podataka koji trenutno postoje u svesku Hrvatske nacionalne bibliografiji u BIBFRAME model. Konverzija je provedena na prethodno izabranim i pripremljenim podacima u obliku mrc datoteka koji su izlučeni iz bibliografske baze pomoću Alephovog servisa za izvoz podataka. Pripremljene mrc datoteke su u potprogramu MarcNext i BIBFRAME Testbed-u konvertirane prema vaļjanom vokabularu BIBFRAME 2.0 koji je dostupan na mrežnim stranicama Kongresne knjižnice. Dobiveni podaci također su u mrc datoteci ali u RDXML formatu s pripadajućom BIBFRAME sintaksom. Izvršena je analiza kvalitete mapiranih podataka i usporedba između ta dva formata s posebnim osvrtom na strukturu i sadržaj metapodataka u BIBFRAME okruženju.

Abstract

Today's library community has been facing the challenge of visibility or the invisibility of bibliographic data on the Web, for a long time. For

this reason, in 2011, the Library of Congress in Washington launched an initiative to create a new conceptual model and the BIBFRAME (Bibliographic Framework Initiative) was introduced. This model should inherit the MARC format. BIBFRAME is a conceptual model of bibliographic description that will use the Resource Description Framework (RDF) to compile libraries in accordance with the semantic web environment. The paper gives a brief overview of the basic principles of BIBFRAME and explains why the change of data model is necessary for further development of library information and their availability.

One of the most important steps to move to a new model is a process that involves mapping MARC fields through advanced tools that enable metadata work. One of these tools is MarcEdit. A free application designed for the transformation and processing of metadata. For the purposes of analyzing the conversion (enrichment) of data from the Croatian National Bibliography using MarcEdit, we used his option BIBFRAME Testbed. We have turned the data sets currently available in the volume of the Croatian National Bibliography in the BIBFRAME model. Pre-selected and prepared data was in the form of mrc files that we extracted from the bibliographic database using Aleph's Data Export Service. Conversion of that prepared mrc files was made using the MarcNext and BIBFRAME Testbed subprograms into a valid BIBFRAME 2.0 vocabulary that is available on the Library of Congress web site. The data obtained are also in mrc file but in RDXML format with the associated BIBFRAME syntax. We analyzed a quality of mapping data and we compared of these two formats with a special focus on the structure and content of the metadata in the BIBFRAME environment.

Ključne riječi: BIBFRAME, MARC format, povezani podaci, MarcEdit

Keywords: BIBFRAME, MARC format, linked data, MarcEdit

Biografija autora

Dr. sc. Lobel Machala, knjižničarski savjetnik, doktorirao je 2012. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na temu "Nacionalne bibliografije na mreži: model Hrvatske nacionalne bibliografije knjiga". Od 2000. godine radi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu na mjestu Rukovoditelja Odjela Bibliografsko središte i glavnog urednika Hrvatskih nacionalnih bibliografija. Trenutno su interesi: analiza podataka, povezani podaci i drugi aspekt upravljanja i pronalaznja podataka u odnosu na nacionalne bibliografije. Aktivni član Hrvatskog knjižničarskog društva i član IFLA-ine Sekcije za nacionalne bibliografije.

Vesna Mravunac diplomirala je 2008. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu te stekla zvanje profesora hrvatskog jezika i književnosti

i profesora povijesti, a 2009. godine i zvanje diplomiranog knjižničara. Trenutno radi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu na Odjelu bibliografskog središta.

Literatura

- Bibliographic Framework Initiative. URL: <http://www.loc.gov/bibframe/> (2018-10-20)
- Data.nsk.hr. URL: <http://data.nsk.hr> (2018-10-20)
- Ex Libris increases library connectivity with implementation of BIBFRAME roadmap. URL: <https://www.proquest.com/about/news/2017/Ex-Libris-Increases-Library-Connectivity-with-Implementation-BIBFRAME.html> (2018-10-20)
- Farago, Filip; Bosančić, Boris; Badurina, Boris. Povezani podaci i knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 4(2013), str. 25-52. URL: <https://hrcak.srce.hr/142376> (2018-09-30)
- Hrvatska nacionalna bibliografija. URL: <http://bibliografije.nsk.hr> (2018-10-20)
- McCallum, Sally. Bibliographic Framework Initiative Approach for MARC Data as Linked Data". 7th Annual IGeLU Conference, 2012. URL: <http://igelu.org/wp-content/uploads/2012/09/IGeLU-sally-McCallum.pptx> (2018-10-20)
- Miller, Eric; Uche Ogbuji; Victoria Mueller; Kathy MacDougall. Bibliographic framework as a Web of Data : linked data model and supporting services (PDF) (Report). Library of Congress. URL: <https://www.loc.gov/bibframe/pdf/marclid-report-11-21-2012.pdf> (2018-10-20)
- Overview of the BIBFRAME 2.0 model. Library of Congress. 2016. URL: <https://www.loc.gov/bibframe/docs/bibframe2-model.html> (2018-10-20)
- Reese, Terry. Wendy Robertson. A beginners guide to MarcEdit and beyond the editor : advanced tools and techniques for working with metadata. // The Serials Librarian 74, 1/4(2018), str. 3-8, DOI: 10.1080/0361526X.2018.1439247
- Tennant, Roy. MARC must die. // Library Journal 127, 17(2002), str. 26-27.

RAZVOJ FORMATA MARC 21 PREMA BIBFRAME MODELU U KONTEKSTU PREDMETNOG SUSTAVA NSK

THE DEVELOPMENT OF MARC 21 FORMAT ACCORDING TO THE BIBFRAME MODEL IN THE CONTEXT OF SUBJECT SYSTEM IN NSK

Suzana Dimovski¹, Marina Zorić²

^{1,2} Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb

¹sdimovski@nsk.hr; ²mzoric@nsk.hr

Sažetak

U izlaganju će biti riječi o mogućnostima interoperabilnosti predmetnih odrednica na webu. NSK koristi predmetni sustav Kongresne knjižnice – LCSH kao model za razvoj svog predmetnog sustava te ga prilagođava za svoje potrebe. Pristup elektroničkim izvorima podataka u autoriziranoj bazi predmetnih odrednica je moguć putem polja 670 – polje izvora podataka i polja 856 – polje elektroničke lokacije i pristupa. Planira se uvođenje i primjena permalinka u autoriziranim predmetnim zapisima po uzoru na Kongresnu knjižnicu što bi omogućilo još bolju povezanost i lakši pristup do ovih zapisa. Budući da je važno uspostaviti stabilne identifikatore u obliku URI-ja za entitete i koncepte koji su korisni za opis knjižnične građe, razmatra se pitanje daljnjeg razvoja formata MARC 21 u smjeru BIBFRAME modela. BIBFRAME se izražava u RDF-u koji je standardni model za razmjenu podataka na webu. Sve gore navedeno je u skladu sa strategijom NSK 2016-2020 koja promiče dostupnost građe kroz poticanje interoperabilnosti i razvoj otvorenih knjižničnih podataka Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Abstract

The presentation will discuss the possibilities of interoperability of subject headings on the web. NSK uses the Congress Library System - LCSH as a model for developing its own subject system and adapting it to ours needs. The access to electronic sources of data in the authorized database of the subject headings is possible via field 670 - data source field and field 856 - field of electronic location and access. It is planned to introduce and apply permalinks in the authorized records in accordance with the design of the Library of Congress, which would allow for even greater connectivity and easier access to these records. Since it is important to establish stable URI identifiers for entities and concepts that are useful for describing library materials, the issue of further development of MARC 21 in the direction of the BIBFRAME model is considered. BIBFRAME is expressed in the RDF, which is the standard model

for data exchange on the web. All of the above is in accordance with the NSK 2016-2020 strategy that instigates the availability of materials by promoting interoperability and the development of open library data of National and University Library in Zagreb.

Ključne riječi: BIBFRAME model, MARC 21, otvoreni podaci, predmetne odrednice, URI

Keywords: BIBFRAME model, MARC 21, open data, subject headings, URI

Biografija autora

Suzana Dimovski diplomirani je biolog te viša knjižničarka. Diplomirala je 1987. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Skopju. Od 1989. do 1996. radi u Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci „Sv. Kliment Ohridski“ u Skopju, a od 1996. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, na Odsjeku sadržajne obrade. Sudjeluje u stručnom i edukativnom radu korisnika u sustavu Aleph. Od 2010. bavi se poslovima pripreme i provedbe revizije predmetnog sustava NSK prema modelu LCSH, a koja obuhvaćaju rad na formatu MARC 21 za predmetne pregledne zapise. Od 2013. je ključni knjižničar za modul Katalogizacija. Od 2014. radi kao redaktorica predmetnih odrednica za prirodne i primijenjene znanosti.

Marina Zorić diplomirala je 2001. godine biologiju, profesorski smjer, na Prirodoslovno matematičkom fakultetu (PMF) u Zagrebu. Godine 2004. diplomirala je bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Radila je u uredništvu časopisa „Ekološki glasnik“ 2003. godine. Od 2004. godine radi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu na Odsjeku sadržajne obrade.

Literatura

- BIBFRAME. // Wikipedia. URL: <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=BIBFRAME&oldid=851882173> (2018-11-05)
- Bibliographic Framework Initiative. URL: www.loc.gov/bibframe (2018-11-05)
- Kroeger, Angela. The road to BIBFRAME : the evolution of the idea of bibliographic transition into a post-MARC future. // *Cataloging & Classification Quarterly* 51, 8(2013). URL: <http://dx.doi.org/10.1080/01639374.2013.823584> (2018-11-05)
- McCallum, Sally H. BIBFRAME development. // *JLIS.it* 8, 3(2017). URL: <https://www.jlis.it/article/view/12415/11282> (2018-11-05)
- Xu, Amanda, Hess, Kirk, Akerman, Laura. From MARC to BIBFRAME 2.0 : crosswalks. // *Cataloging & Classification Quarterly* 56, 2-3(2018). URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01639374.2017.1388326?src=recsys> (2018-11-05)

DOSTUPNOST I OPREMLJENOST ČLANAKA I ČASOPISA POVEZNI- CAMA : ČASOPISI IZ PODRUČJA MEDICINSKIH ZNANOSTI UKLJUČENI U HRVATSKU NACIONALNU BIBLIOGRAFIJU – NIZ B

ARTICLES' AND JOURNALS' AVAILABILITY AND LINKAGE : JOURNALS FROM THE DOMAIN OF MEDICAL SCIENCES INTEGRA- TED IN THE CROATIAN NATIONAL BIBLIOGRAPHY – SERIES B

**Martina Đurđek Stričević¹, Božana Krajnović², Dalija Horaček³,
Sandra Perić⁴, Mirjam Lopina⁵, Roko Pešić⁶**

¹⁻⁶ Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb

¹mdurdek@nsk.hr; ²bkrajnovic@nsk.hr; ³dhoracek@nsk.hr

⁴speric@nsk.hr; ⁵mlopina@nsk.hr; ⁶rpesic@nsk.hr

Sažetak

U digitalno doba mogućnosti povezivanja članaka časopisa koje pridonose njihovoj vidljivosti i doseg u sve su brojnije. Cilj je ovog rada istražiti u kojoj su mjeri opremljeni i na koje načine povezani i dostupni članci i časopisi, odnosno koje se sve vanjske poveznice koriste u tiskanim i elektroničkim oblicima časopisa i članaka.

Kao istraživani korpus odabrani su časopisi iz UDK skupine 61, tiskani 2017. godine te uključeni u Hrvatsku nacionalnu bibliografiju – Niz B. Navedena UDK skupina je odabrana jer brojčano i sadržajno predstavlja relevantan uzorak od 38 naslova za istraživanje. Pregledane su i analizirane tiskane i elektroničke verzije časopisa i članaka, internetske stranice istraživanih časopisa, Hrčak : portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske, mrežni katalog Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Istraživanje je pokazalo da postoje određeni obrasci korištenja poveznica te se prema tome prikazuje model međupovezanosti koji objedinjuje veze između pretraživanih izvora.

Abstract

In our digital age, a growing number of possibilities for articles' and journals' linkage enable their better visibility and reach. The aim of this research is to find out to what extent and in what ways articles and journals are linked and available, that is, which links are used in printed and electronic journals and articles.

The object of the research are journals printed in 2017, integrated in the Croatian national bibliography (HNB) – Series B, and pertaining to the domain of medical sciences, that is, to the UDK group 61. This UDK group has been targeted because it contains 38 titles, and is a relevant sample, by both number and content. Printed and digital versions of journals and articles have been reviewed and analysed, together with the

web pages of the journals in question, HRČAK (the portal of scientific journals of the Republic of Croatia), and the online catalogue of the National and University Library in Zagreb. The research has proved that there are certain patterns of the use of links, and, according to this, the model of the interconnection, which combines links between searched sources, is displayed.

Ključne riječi: Hrvatska nacionalna bibliografija - Niz B, časopisi, medicinske znanosti, članci, poveznice, dostupnost

Keywords: Croatian national bibliography – Series B, journals, medical sciences, articles, links, availability

Biografija autora

Martina Đurđek Stričević, magistra knjižničarstva i hrvatskog jezika i književnosti, djelatnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Božana Krajinović, prof. filozofije i indologije, diplomirana knjižničarka, djelatnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Dalija Horaček, prof. geografije, diplomirana knjižničarka, djelatnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Sandra Perić, prof. filozofije i komparativne književnosti, diplomirana knjižničarka, djelatnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Mr. sc. Mirjam Lopina, dr. vet. med., diplomirana knjižničarka, djelatnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Mr. sc. Roko Pešić, dipl. ing. fizike, diplomirani knjižničar, djelatnik Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

OD MARC-A PREMA QRCC-U

FROM MARC TO QRCC

Roko Pešić

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb
rpesic@nsk.hr

Sažetak

Predstavljena je zamisao uvođenja QR koda kao dodatnog oblika pristupa knjižničnome katalogu odnosno bibliografskim zapisima, namijenjenog korisnicima koji posjeduju pametne telefone, kao i pristup internetu te aplikaciju za čitanje QR kodova koju je moguće besplatno preuzeti sa različitih mrežnih stranica. To bi mogao biti početak prijelaza iz katalogizacije u MARC formatu u tzv. QRCC - katalogizaciju pomoću QR koda. Tako bi korisnici mogli lako i praktički trenutno doći do traženih bibliografskih (meta)podataka, pa čak i cjelovitih tekstova u otvorenom pristupu. Ideju bi trebalo još dodatno elaborirati i valorizirati u smislu izvedivosti od strane sistemskih knjižničara i stručnjaka za informacijsko-komunikacijske tehnologije (ICT).

Abstract

The idea of introducing QR code as an additional form of access to library catalogs or bibliographic records intended for smartphone users as well as internet access and QR code download application is presented. This could be the beginning of the transition from MARC format to the so-called Quick Response Code cataloging (QRCC). Thus, users could easily and practically reach required bibliographic (meta) data and even complete texts in the open access. The idea should also be further elaborated and valorised in terms of feasibility by colleague system librarians and ICT specialists.

Ključne riječi: QR kod, pametni telefon, katalogizacija, QRCC okruženje

Keywords: QR code, smartphone, cataloging, QRCC environment

Biografija autora

Mr. sc. Roko Pešić, dipl. knjižničar, djelatnik Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Popis radova iz knjižničarstva i fizike nalazi se na web stranici <https://www.bib.irb.hr/pregled/znanstvenici/210051> Hrvatske znanstvene bibliografije (CROSBİ).

Literatura

E-lektire. URL: <https://lektire.skole.hr/> (2018-10-10)

Hrčak – Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske. URL: <https://hrcak.srce.hr/> (2018-10-01)

Machala, Dijana. Knjižničarske kompetencije : pogled na razvoj profesije. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada; Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2015.

Strozzi, Maja. Prirodene srčane bolesti odraslih. // *Cardiologija Croatica* 11, 1-2(2016), str. 3-4.

Šmalcelj, Anton; Strozzi, Maja; Malčić, Ivan; Anić, Darko. Zatajivanje srca u odraslih s prirodnim srčanim greškama : izazov na pomolu. // *Cardiologia Croatica* 11, 1-2(2016). URL: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=226350 (2018-10-9)

Tragači. URL: <https://traganje.wordpress.com/2017/10/12/qr-kodovi-u-knjiznici/> (2018-10-9)

QR kod. // Wikipedija. URL: https://hr.wikipedia.org/wiki/QR_kod (2018-09-28)

Živković, Daniela. Identifikacijski sustavi. // *Elektronička knjiga / Daniela Živković*. Zagreb : Multigraf, 2001. Str. 49-59.

OPIS DISERTACIJA U MREŽNOM OKRUŽENJU – METAPODACI OD KATALOGA DO REPOZITORIJA

DESCRIPTION OF DISSERTATIONS IN A DIGITAL ENVIRONMENT – METADATA FROM CATALOG TO REPOSITORY

Ivona Milovanović¹, Ljiljana Jertec²

¹ Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb
imilovanovic@nsk.hr

² Sveučilište u Zagrebu, Sveučilišni računski centar (Srce), Josipa Marohnića 5, Zagreb
Ljiljana.Jertec@srce.hr

Sažetak

Pohranom ocjenskih radova u digitalne repozitorije sustava Dabar i njihovim objedinjavanjem u nacionalnim repozitorijima, ocjenski su radovi postali vidljiviji i dostupniji široj javnosti. Dok se završni radovi u sve više knjižnica prikupljaju isključivo u digitalnom obliku, disertacije se i dalje prikupljaju, obrađuju i daju na korištenje i u tiskanom obliku. U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, disertacije u tiskanom obliku opisuju se prema uputama za katalogizaciju koje obuhvaćaju sve važne elemente za identificiranje građe s obzirom na njenu specifičnost (obilježja sive literature). Do pojave repozitorija, podaci o disertacijama bili su vidljivi samo u knjižničnim katalogima, a sada su oni vidljiviji i pretraživi u širem mrežnom okruženju, zahvaljujući interoperabilnosti repozitorija i standardiziranim setovima metapodataka koji ih opisuju.

Opis građe se mijenja i prilagođava sukladno pojavama novih medija i novim funkcionalnostima srodnih informacijskih sustava, odnosno dodaju se nova polja i elementi kako bi opis bio što potpuniji. Za disertacije se tako u bibliografski zapis tiskane verzije unosi polje za pristup digitalnoj verziji rada (URN:NBN). Neke su knjižnice naknadno potaknule i obrnutu praksu pa je u metapodatkovni opis kod pohrane digitalne verzije disertacije omogućen unos poveznice na bibliografski zapis disertacije (URL). Na taj način povezane su tiskana i digitalna verzija rada, bez obzira što su pohranjene u različitim informacijskim sustavima i različitim formatima. U posteru će se pristupiti usporedbi MARC 21 formata i MODS seta elemenata, s naglaskom na obvezna polja za opis disertacija. Usporedbom će se pokušati odgovoriti na pitanje je li moguća i potrebna detaljnija razmjena podataka između kataloga i repozitorija, a u svrhu veće funkcionalnosti i automatizacije poslova, ili je li dovoljna i dosadašnja praksa ručnog unosa poveznica digitalne verzije disertacija u bibliografski zapis i obrnuto.

Abstract

By storing theses in digital repositories in the DABAR system and by making them available via national repositories, theses have become more visible and accessible to the public. While more and more libraries collect B.A. and M.A. theses solely in digital form, dissertations are still collected, processed and given for use in printed form, as well. In the National and University Library in Zagreb, dissertations in printed form are described according to the cataloging instructions that cover all important elements for identification, with respect to their specific characteristics (the characteristics of gray literature). Before the development of digital repositories, data about dissertations was visible only in library catalogs. Today, due to repositories' interoperability and standardized metadata descriptions, dissertations are visible and searchable in a wider digital environment.

Bibliographic description is changed and adjusted to new media and new functionalities of related information systems. ,i.e. new fields and elements are added in order to provide even more detailed descriptions. For example, bibliographic records for dissertations now include a field that provides access to the digital version of the document (URN:NBN), and some libraries add the URL of the bibliographic record to the metadata description of the digital version. This way the printed and digital version of a document are linked, regardless of the fact that they are stored in different information systems and in different formats. With this poster we will compare the MARC 21 format and the MODS set of elements, with emphasis on mandatory fields for dissertation description. Furthermore, we will try to provide an answer to the question: is a more detailed exchange of data between catalogs and repositories possible and necessary for the purpose of greater functionality and automation of work, or is the current practice of linking the two versions of the document enough.

Ključne riječi: Disertacije, digitalni repozitoriji, knjižnični katalozi, metapodatkovni opis, razmjena podataka

Keywords: Dissertations, digital repository, library catalog, metadata description, data exchange

Biografija autora

Ivona Milovanović diplomirala je hrvatski jezik i književnost i informacijske znanosti – smjer bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zaposlena je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, u Odjelu Korisničke službe – Čitaonice i posebne zbirke građe. Odgovorna je za Zbirku disertacija i magistarskih radova te aktivno sudjeluje u procesima izgradnje i rada Nacionalnog repozitorija završnih i diplomskih radova – ZIR i Nacionalnog repozitorija disertacija i znan-

stvenih magistarskih radova – DR. Kao članica radnih skupina sustava Dabar (Digitalni akademski arhivi i repozitoriji) sudjeluje u poslovima vezanima za definiranje metapodatkovnih profila za opis ocjenskih radova, korisničku podršku itd. Područja njezina interesa su disertacije u tiskanom i digitalnom obliku, digitalni repozitoriji, metapodatkovni opisi, otvoreni pristup znanstvenim informacijama te edukacija korisnika u području informacijskog opismenjavanja.

Ljiljana Jertec je diplomirani knjižničar i informatičar specijalist u Sveučilišnom računskom centru (Srce) Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirala je informacijske i komunikacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, smjer knjižničarstvo. Voditeljica je interne Knjižnice Srca te je angažirana na projektima Hrčak - Portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa, i Dabar – Digitalni akademski arhivi i repozitoriji. Područja njenog interesa su digitalni repozitoriji, metapodatkovni zapisi, metapodatkovne sheme, znanstvena komunikacija i inicijative otvorenog pristupa.

Literatura

Doktorske disertacije u tiskanom obliku : upute za katalogizaciju u bibliografskom formatu MARC 21. / izradile Vesna Hodak, Tanja Buzina, Vesna Šišul. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2014. URL: <http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2014/08/Preuzimanje.pdf> (2018-10-05)

Guenther, Rebecca; McCallum, Sally. New metadata standards for digital resources : MODS and METS. // Bulletin of the American Society for Information Science and Technology banner 2, 29(2005). URL: <https://doi.org/10.1002/bult.268> (2018-10-11)

IFLA bibliographic standards and interoperability. URL: <http://archive.ifla.org/VII/d4/pub/InteroperabilityStandards.pdf> (2018-10-03)

Introduction to metadata. / edited by Murtha Baca. 3rd ed. Los Angeles : Getty Publications, 2016. URL: <http://www.getty.edu/publications/intrometadata/> (2018-10-04)

MARC Standards. URL: <http://www.loc.gov/marc/> (2018-10-03)

Metadata Object Description Schema (MODS) : MARC 21 to MODS 3.6 mapping. URL: <https://www.loc.gov/standards/mods/v3/mods-mapping-3-6.html> (2018-10-11)

Nacionalni repozitorij disertacija i znanstvenih magistarskih radova - DR.NSK.HR Metapodaci. Verzija 1.0. URL: https://dabar.srce.hr/files/DR-metapodaci_V1_2015-12-04.pdf (2018-10-05)

National Information Standards Organization. Understanding metadata. Bethesda, MD: NISO, 2004. URL:https://www.lter.uaf.edu/metadata_files/UnderstandingMetadata.pdf (2018-10-04)

McCallum, Sally H. An introduction to the Metadata Object Description Schema (MODS). // Library Hi Tech 22, 1(2004). URL: <https://doi.org/10.1108/07378830410524521> (2018-10-04)

SMART LIBRARY NSK: IoT U KNJIŽNICAMA

SMART LIBRARY NSK: IoT IN LIBRARIES

Sofija Klarin Zadravec¹, Dragana Koljenik²,
Ivana Čadovska³, Marko Orešković⁴

¹⁻⁴ Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb

¹ sklarin@nsk.hr; ² dkoljenik@nsk.hr

³ icadovska@nsk.hr; ⁴ moreskovic@nsk.hr

Sažetak

Internet stvari (Internet of Things, IoT) predstavlja jednu od revolucionarnih tehnoloških promjena za koju se predviđa da će omogućiti skok od mreže virtualnih objekata do virtualne mreže fizičkih stvari. To bi značilo da će fizičke stvari kojima smo okruženi postati 'pametne' spajanjem na internet stvarajući tako novu generaciju mobilnih i web usluga. 'Pametne' stvari, uređaji i infrastruktura u jednom trenutku postat će Pametni gradovi, institucije i industrije. Kako ne bi ostale na marginama pametnih gradova (bliske) budućnosti, knjižnice započinju graditi vlastitu IoT infrastrukturu kako bi se mogle bešavno spojiti na IoT mrežu. Cisco predviđa da će ona do 2020. godine imati 12,2 milijarde IoT uređaja što će predstavljati gotovo polovicu svih uređaja spojenih na internet. Smart Library NSK prvi je projekt u Hrvatskoj koji istražuje mogućnost primjene IoT tehnologije u knjižnicama. Kroz prototip mobilne aplikacije implementirat će se rješenje u obliku virtualnog vodiča po NSK kroz sustav temeljen na bežičnim bluetooth uređajima - beaconima. Prototip mobilne aplikacije služit će za istraživanje, primjenu i vrednovanje funkcionalnosti kao što su unutarnje navođenje, kontekstualizacija prostora, mikrolokacijsko targetiranje korisnika i odašiljanje poruka, edutainment, virtualna i proširena stvarnost te analitiku kao temelj za napredna istraživanja korisničkog ponašanja. U izlaganju će se predstaviti teorijski temelji projekta, inozemni primjeri dobre prakse, dosadašnje aktivnosti u projektu te princip korisnički orijentiranog dizajna na kojem se temelji daljnji razvoj projekta.

Abstract

Internet of Things (IoT) represents one of the revolutionary technological changes that will enable the jump from a virtual object network to a virtual network of physical things. This means that the physical things we are surrounded by will become 'smart' by being connected to the internet which will result in a new generation of mobile and web services. 'Smart' things, devices and infrastructure will at one point become Smart Cities, Institutions and Industries. In order not to remain on the

margins of Smart Cities of the future, libraries must begin the process of building their own IoT infrastructure so they can one day seamlessly integrate with the IoT network. Cisco predicts that by 2020 the IoT network will have 12.2 billion connected IoT devices, which will account for almost half of all devices connected to the Internet. Smart Library NSK is the first project in Croatia to explore the possibility of IoT technology application in libraries. A mobile application prototype (in the form of a virtual guide through the Library) will implement an indoor navigation solution through a system based on wireless bluetooth devices - beacons. The mobile application prototype will serve as a platform for research, application and evaluation of functionalities such as indoor navigation, contextualization of physical space, microlocation targeting and messaging, edutainment, virtual and expanded reality, and analytics as the basis for advanced user behavior research. The presentation will explore the theoretical basis for the project, international examples of good practice, current project activities and the principle of user-oriented design that the further development of the project will be based on.

Ključne riječi: Internet stvari, IoT, pametne tehnologije, internet, virtualni vodič, beaconi, bluetooth, mobilna aplikacija, unutarinja navigacija, edutainment, korisnički orijentirani dizajn

Keywords: Internet of Things, IoT, Smart technologies, Internet, virtual guide, beacons, bluetooth, mobile application, indoor navigation, edutainment, VR, user oriented design

KORAK NAPRIJED: POTPORA STUDENTSKIM ČASOPISIMA KAO PRIMJER UKLOPLJENOG KNJIŽNIČARSTVA U KNJIŽNICI FILOZOFSKOG FAKULTETA U ZAGREBU

A STEP FORWARD: SUPPORTING STUDENT JOURNALS AS AN EMBEDDED LIBRARIANSHIP EXAMPLE AT FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES LIBRARY IN ZAGREB

Iva Melinščak Zlodi¹, Višnja Novosel²

^{1,2} Filozofski fakultet u Zagrebu, I. Lučića 3, Zagreb

¹ imelinsc@ffzg.hr; ² vnovosel@ffzg.hr

Sažetak

Razvijanje novih usluga i približavanje potrebama korisnika za sve su knjižnice kako imperativ, tako i izazov. Visokoškolske knjižnice, kao knjižnice u sastavu, određene su suradnjom s matičnim ustanovama, a u njihovoj je misiji potpora nastavnom i istraživačkom procesu zajednice u koju su uklopljene.

U okviru suvremenih promjena u obrascima komuniciranja i publciranja u znanosti, knjižnice unutar akademskih ustanova sve češće nalaze svoje važno mjesto i kao nakladnici, osmišljavajući ili pokrećući vlastite izdavačke programe, ili u suradnji sa sveučilišnim odnosno visokoškolskim nakladničkim jedinicama. Kompetencije knjižničara vezane uz životni ciklus i kolanje elektroničke građe (poznavanje digitalnih formata, metapodatkovnih standarda, identifikatora, standarda za razmjenu i otkrivanje građe, poznavanje alata i platformi za objavljivanje te postupaka pohrane i dugotrajnog čuvanja digitalne građe) odlično se uklapaju u nove ciljeve visokoškolskih ustanova: osiguravanje što veće dostupnosti i vidljivosti vlastitih izdanja i znanstvenih doprinosa.

U ovom će se izlaganju predstaviti i opisati postupci kojima Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu pruža podršku specifičnom segmentu izdavačkih aktivnosti matične ustanove: objavljivanju studentskih časopisa. Zbog veličine i brojnosti studenata te raznolikosti studijskih programa koje nudi, na Filozofskom fakultetu u Zagrebu objavljuje se značajan broj studentskih časopisa iz različitih područja znanosti. U nizu svojih karakteristika, studentski časopisi razlikuju se od znanstvenih i stručnih časopisa, prvenstveno zbog teškoća u ostvarivanju uredničkog kontinuiteta. Uz potporu knjižnice, moguće je osigurati stalnost i profesionalnost uredničkog rada studentskih redakcija, pružiti tehnološko-infrastrukturnu podršku i pobrinuti se za trajno čuvanje, dostupnost i vidljivost objavljenih sadržaja.

Kroz primjer suradnje knjižničara i studenata u projektu izdavanja studentskih časopisa prikazuje se proces osmišljavanja novih usluga, u kojem knjižničari, imajući u vidu potrebe korisnika, posebno studenata i nastavnika Filozofskog fakulteta u Zagrebu, doprinose kvaliteti cjelokupne ustanove.

Abstract

Developing new services and approaching user needs present both an imperative and a challenge for every library. Higher education libraries are defined by cooperation with their parent institution and it is their mission to support the teaching and research process within their community.

In the context of the current transformation of scholarly communication and publishing models, academic libraries increasingly find their important place as publishers, either running their own publishing programs or in collaboration with university (or faculty) presses. Library competencies related to the e-resources life-cycle and distribution (digital formats, metadata standards, identifiers, standards for the access and discovery, knowledge of tools and platforms for publishing and deposit as well as long-term preservation) fit perfectly into new goals of higher education institutions: ensuring the highest availability and visibility of their own editions and scientific contributions.

This paper will present and describe the ways in which the Faculty of Humanities and Social Sciences Library in Zagreb supports the specific segment of the publishing activities of the parent institution: student journals publishing. Due to the size and quantity of students and the diversity of study programs offered at the Faculty, a significant number of student journals from different fields of science are published. In a series of features, student journals differ from scientific and professional journals, primarily because of the difficulty in achieving editorial continuity. With the support of the Library, it is possible to enable the permanence and professionalism of the student editorial work, to provide technological and infrastructural support and to ensure the permanent preservation, availability, and visibility of published content.

Through the example of collaborating librarians and students in the project of publishing student journals, the process of designing new services is presented, where librarians, considering the needs of users, especially students and teachers of the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb, contribute to the quality of the entire institution.

Ključne riječi: Visokoškolske knjižnice, knjižnično izdavaštvo, studentski časopisi, uklopljeno knjižničarstvo

Keywords: Academic libraries, library publishing, student journals, embedded librarianship

Biografija autora

Iva Melinščak Zlodi diplomirala je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (filozofiju, komparativnu književnost i bibliotekarstvo). Zaposlena je kao stručnjakinja za elektroničke izvore u Knjižnici Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gdje je odgovorna za dostupnost elektroničke građe, edukaciju korisnika i bibliometrijske usluge. Stručni interesi vezani su joj uz otvoreni pristup znanstvenim informacijama te čuvanje i osiguravanje dostupnosti digitalne građe koja nastaje na Fakultetu. U tom području često se bavi i pitanjima autorskog prava i licenciranja, pri čemu se uvijek zalaže za rješenja koja vode većoj otvorenosti digitalne građe. Uključena je u razvoj dva projekta koji čine važne komponente nacionalne e-infrastrukture: Hrčak - portal znanstvenih časopisa RH i Dabar - digitalni akademski arhivi i repozitoriji.

Višnja Novosel diplomirala je hrvatski jezik i književnost te pedagogiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, bibliotekarstvo na Sveučilištu u Zadru i završila poslijediplomski specijalistički studij Marketing neprofitnih organizacija na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Trenutno je zaposlena kao voditeljica Knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Znanstveni interesi su joj vezani uz kritičku informacijsku pismenost, obrazovanje knjižničara, predmetno knjižničarstvo i visokoškolske knjižnice. Aktivna je članica Zagrebačkog knjižničarskog društva, gdje trenutno obavlja funkciju članice nadzornog odbora te je zadužena i za projekte vezane uz stručno usavršavanje knjižničara.

Literatura

- Adema, Janeke; Stone, Graham. The surge in new university presses and academic-led publishing : an overview of a changing publishing ecology in the UK. // *LIBER Quarterly* 27, 1(2017), str. 97-126. DOI: <http://doi.org/10.18352/lq.10210>
- Cox, John. Positioning the academic library within the institution : a literature review. // *New Review of Academic Librarianship* (2018). DOI: 10.1080/13614533.2018.1466342
- Lefevre, Julie; Huwe, Terence K. Digital publishing from the library : a new core competency. // *Journal of Web Librarianship* 7, 2(2013), str. 190-214. DOI: 10.1080/19322909.2013.780519
- Missingham, Roxanne; Kanellopoulos, Lorena. University presses in libraries: potential for successful marriages. // *OCLC Systems & Services: International digital library perspectives* 30, 3(2014), str. 158-166. DOI: <https://doi.org/10.1108/OCLC-01-2014-0001>
- Stone, Graham et al. Publishing undergraduate research : linking teaching and research through a dedicated peer-reviewed open access journal. // *Journal of Scholarly Publishing* 47, 2(2016), str. 147. DOI: <http://dx.doi.org/10.3138/jsp.47.2.147>
- Tatalović, Mičo. Student science publishing: an exploratory study of undergraduate science research journals and popular science magazines in the US and Europe. // *Journal of Science Communication* 7, 3(2008), p.A03. URL: [https://jcom.sissa.it/sites/default/files/documents/Jcom0703\(2008\)A03.pdf](https://jcom.sissa.it/sites/default/files/documents/Jcom0703(2008)A03.pdf) (2018-11-10)

OD PUBMEDA DO PUBMEDA 2.0: RAZVOJ SUSTAVA ZA PRETRAŽIVANJE TEMELJEN NA KORISNIČKOM ISKUSTVU

FROM PUBMED TO PUBMED 2.0: INFORMATION RETRIEVAL SYSTEM DEVELOPMENT BASED ON USER EXPERIENCE

Ivana Majer

Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Središnja medicinska knjižnica, Zagreb
ivana.majer@mef.hr

Sažetak

Kontinuirani razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologija omogućio je pristup mnoštvu informacija te se od korisnika očekuje da zna pronaći relevantne informacije, kritički ih vrednuje te upotrijebi. Pomoć pri tome mogu biti bibliografske baze podataka i različiti sustavi za pretraživanje informacija.

PubMed je sustav za pretraživanje medicinskih informacija koji razvija i održava Nacionalni centar za biotehnoške informacije (National Center for Biotechnology Information, NCBI) pri Nacionalnoj medicinskoj knjižnici Sjedinjenih Američkih Država (National Library of Medicine, NLM). Njegova osnovna komponenta jest MEDLINE – bibliografska baza podataka koja sadrži referencije i sažetke iz više od 5600 časopisa objavljenih u cijelom svijetu, i to iz područja biomedicine i zdravstva te povezanih disciplina. Osim krajnjih korisnika, kao što su liječnici i drugi zdravstveni radnici, kliničari, istraživači i dr., PubMedom se služe i medicinske knjižnice širom svijeta.

PubMed se tijekom 20 godina svojeg postojanja kontinuirano razvija. Značajna promjena u načinu pretraživanja informacija dogodila se uvođenjem novog algoritma za pretraživanje temeljenog na relevantnosti rezultata (tzv. Best Match). Sučelje je također detaljno izmijenjeno, i to uzimajući u obzir činjenicu da sve više korisnika pristupa PubMedu putem mobilnih uređaja. Kako bi se prikupila mišljenja korisnika sustava PubMed, a na osnovi kojih će se donijeti odluke o potencijalnim novim značajkama i alatima, u listopadu 2017. godine NLM je predstavio PubMed Labs. Riječ je o eksperimentalnom sustavu za pretraživanje informacija, koji je ujedno i najava nove verzije PubMeda (PubMed 2.0) čije je puštanje u produkciju planirano za prosinac 2018. godine.

Cilj je ovog izlaganja ukratko predstaviti sustav PubMed Labs i uputiti u recentna nastojanja NLM-a da PubMed prilagodi svojim korisnicima kako bi im omogućio što efektivnije pretraživanje i veću upotrebljivost sustava PubMed, i tako im osigurao kvalitetno korisničko iskustvo i zadovoljavanje njihovih informacijskih potreba.

Abstract

Continuous development of information and communication technologies has enabled access to large amounts of information. The user should know how to find relevant information, critically evaluate and use them. Bibliographic databases and various information retrieval systems can be of help in this process.

PubMed is a system for searching the biomedical literature, which is developed and maintained by the National Center for Biotechnology Information (NCBI) at the U. S. National Library of Medicine (NLM). The primary component of PubMed is MEDLINE, a bibliographic database containing citations and abstracts for more than 5600 biomedical and health journals published worldwide. Besides end-users such as physicians and healthcare professionals, clinicians and researchers, etc., PubMed is also used by medical libraries around the world.

During 20 years of its existence, PubMed is constantly evolving. A significant change in information retrieval has occurred by adding new search feature (i. e. a new relevance search algorithm for PubMed) called Best Match. User interface design is also being altered, taking into account the fact that more and more users access PubMed via mobile devices. In October of 2017 NLM presented PubMed Labs, a test site created in order to gather user opinions on the potential new PubMed features and tools. This experimental information retrieval system is also announcing a new version of PubMed (PubMed 2.0), which is scheduled for release in December of 2018.

The aim of this presentation is to provide an introduction to PubMed Labs system and also to give a brief overview of NLM's efforts to adapt PubMed to users' preferences. The efforts are made in order to provide retrieval efficacy and improve PubMed's usability, thus providing them with high-quality user experience and meeting their information needs.

Ključne riječi: PubMed, PubMed Labs, sustavi za pretraživanje informacija, Best Match algoritam, korisničko iskustvo

Keywords: PubMed, PubMed Labs, information retrieval systems, Best Match algorithm, user experience

Biografija autora

Ivana Majer diplomirala je hrvatski jezik i književnost i informacijske znanosti (smjer bibliotekarstvo) na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zaposlena je u Središnjoj medicinskoj knjižnici Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu gdje se primarno bavi sadržajnom obradom građe koristeći tezaurus Medical Subject Headings i NLM klasifikaciju. Sudjeluje također u projektu prijevoda tezaurusa MeSH na hrvatski jezik. Područja njezina zanimanja jesu sadržajna obrada, znanstvena komunikacija i nakladništvo, digitalni repozitoriji te metodologija izrade

znanstvenih i stručnih radova, s posebnim naglaskom na jezičnom oblikovanju publikacija.

Literatura

- Collins, Marie. Updated algorithm for the PubMed best match sort order. // NLM Technical Bulletin 414(Jan-Feb 2017):e3. URL: https://www.nlm.nih.gov/pubs/techbull/jf17/jf17_pm_best_match_sort.html (2018-09-30)
- Fiorini, Nicolas; Canese, Kathi; Bryzgunov, Rostyslav; Radetska, Ievgeniia; Gindulyte, Asta; Latterner, Martin; Miller, Vadim; Osipov, Maxim; Kholodov, Michael; Starchenko, Grisha; Kireev, Evgeny; Lu, Zhiyong. PubMed Labs : an experimental system for improving biomedical literature search. // Database 2018 (2018), 1 January 2018, bay094. DOI: <https://doi.org/10.1093/database/bay094>
- Fiorini, Nicolas; Canese, Kathi; Starchenko, Grisha; Kireev, Evgeny; Kim, Won; Miller, Vadim; Osipov, Maxim; Kholodov, Michael; Ismagilov, Rafis; Mohan, Sunil; Ostell, James; Lu, Zhiyong. Best match : new relevance search for PubMed. // PLoS Biology 16, 8(2018), e2005343. DOI: <https://doi.org/10.1371/journal.pbio.2005343>
- Fiorini, Nicolas; Lipman, David J.; Lu, Zhiyong. Cutting Edge: Towards PubMed 2.0. // eLife 2017 (2017), 6:e28801. DOI: <https://doi.org/10.7554/eLife.28801>
- PubMed. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/> (2018-10-01)
- PubMed Labs. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/labs/pubmed/> (2018-10-03)
- Try new, experimental PubMed search and user interface in PubMed Labs. // NLM Technical Bulletin 418(Sep-Oct 217):e9. URL: https://www.nlm.nih.gov/pubs/techbull/so17/so17_pm_search_algorithm.html (2018-09-30)
- Vitale, Elaina. PubMed Labs : getting ready for PubMed 2.0!. // The MAREport: Quarterly Newsletter from the NNLM Middle Atlantic Region, Summer/Fall 2018 (2018). URL: <https://news.nlm.gov/mar-newsletter/2018/09/pubmed-labs-getting-ready-for-pubmed-2-0/> (2018-10-02)

OBRAZOVNA ULOGA KNJIŽNICE. INFORMACIJSKA PISMENOST, KOMPETENCIJE I STANDARDI

THE EDUCATIONAL ROLE OF LIBRARY. INFORMATION LITERACY, COMPETENCE AND STANDARDS

Marija Jović

Gradska knjižnica „Don Mihovil Pavlinović“, Kralja Zvonimira 1, 21260 Imotski
marijajovic2000@yahoo.com

Sažetak

U radu se bavimo obrazovnom ulogom knjižnice, napose sveučilišne knjižnice, s posebnim naglaskom na informacijsku pismenost, kompetencije i obrazovne standarde u informacijskoj znanosti. Mikroročunala i njihova današnja primjena omogućuju studentima da ih koriste u laboratorijima, predavaonicama i knjižnicama; programske podrške koje su tako razvijene da različitim tipovima računala (micros, picos or hand-held computers) omogućuju jednostavnu integraciju s većim sustavima. U tom kontekstu knjižnice – kao institucije – postaju jedan od niza dostupnih čvorišta u informacijskoj mreži. Nova organizacija nastave, koja zahtijeva od nastavnika i studenata da budu računalno pismeni nalaže knjižnicama da osiguraju metode i tehnike za rukovanje, znalačkim sustavima, njihovim raznolikim pretraživanjima i sl. (video disk, npr.).

Abstract

This paper deals with the educational role of library, especially university library, and in connection to this, information literacy, competence and standards in information science. Microcomputers and their current application allow students to use them in laboratories, lecture halls and libraries; software that are so developed that they allow to various types of computers (micros, picos or hand-held computers) easy integration with larger systems. In this context libraries - as institutions become one of several available nodes in the information network. The new organization of teaching, which requires that teachers and students are computer literate requires libraries to provide methods and techniques for handling, through expert systems, their diverse searches and similar. (video disc, for example.).

Ključne riječi: obrazovanje, sveučilišne knjižnice, informacijska pismenost

Keywords: education, university libraries, information literacy

Biografija autora

Dr. sc. Marija Jović, docentica je na odsjeku za turizam Fakulteta društvenih znanosti. Diplomirala, 1998. na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu, smjer novinarstvo, temom „Značaj i uloga modne fotografije na primjeru časopisa Svijet“ te stekla zvanje diplomirani novinar. Na Filozofskom fakultetu diplomirala je bibliotekarstvo. Doktorirala je 2012. g. s temom „Uloga diplomacije u razvoju turizma“ te tako stekla kvalifikaciju doktorica društvenih znanosti, znanstveno polje ekonomskih znanosti, znanstvene grane turizam. U svojstvu autora, recenzenta, člana organizacijskog ili programskog odbora, sudjelovala je na niz međunarodnih i nacionalnih znanstvenih konferencija u sklopu kojih je objavila niz znanstvenih radova te je član redakcijskog odbora međunarodnog znanstvenog časopisa „Putokazi“, koji izdaje Fakultet društvenih znanosti dr. Milenko Brkić.

Literatura

- Aparac-Gazivoda, T. Sveučilišni bibliotečni sustavi u teoriji i praksi. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 33, 1/4(1990), str. 43-52.
- Budd, J. M. The changing academic library : operations, culture, environments. Chicago : ACRL, 2005.
- Gayton, J. T. Academic Libraries : “Social” or “Communal?” The nature and future of academic libraries’. // Journal of Academic Librarianship 34, 1(2008), str. 60-66.
- Lasić-Lazić, Jadranka, László, Marija, László, Bulcsú. Konceptualna i primijenjena okosnica studija informacijskih znanosti na Filozofskome fakultetu. // Digital Information and Heritage, 1. međunarodna znanstvena konferencija “The Future of Information Sciences: INFUTURE2007 – Digital Information and Heritage” Zagreb, 7.-9. studenoga 2007., Sveučilište u Zagrebu, str. 587-592.
- Petrak, J., Aparac-Jelušić, T. Knjižnice na hrvatskim sveučilištima : tradicija i promjene. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 48(2005), str.13-30.
- Saračević, Tefko. Prilozi utemeljenju informacijske znanosti. Osijek : Filozofski fakultet, 2006.
- Tuđman, Miroslav, Boras, Damir, Dovedan, Zdravko. Uvod u informacijske znanosti. Zagreb : Školska knjiga, 1992.

OBJAVLJIVANJE PODATAKA ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA

RESEARCH DATA PUBLISHING

Radovan Vrana

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3, Zagreb

rvrana@ffzg.hr

Sažetak

Objavljivanje podataka predstavlja praksu prema kojoj podaci postaju javno dostupni kako bi ih drugi ljudi mogli ponovno koristiti u skladu s podacima povezanim politikama i uz jamstvo kako će biti moguće pratiti slijed nastanka podataka putem njihovog podrijetla i atribucije (On research data publishing, 2017). S obzirom na različitost načina nastanka podataka znanstvenih istraživanja, politika, smjernica, pravila, standarda i zakona koji su vrijedili u trenutku njihovog nastanka, ne postoji jedinstveno rješenje objavljivanja podataka znanstvenih istraživanja. Prema Candela, Castelli, Manghi i Callaghan (On research data publishing, 2017), postoje dva glavna pravca razmišljanja o objavljivanju podataka znanstvenih istraživanja. Jedan pravac se odnosi na podatkovne časopise, čiji broj raste i repozitorije čiji je broj u svijetu već sada znatan. Međutim, navedeni načini objavljivanja podataka nastalih tijekom znanstvenih istraživanja nisu jedini, pa tako podaci znanstvenih istraživanja mogu biti objavljivani i u podatkovnim centrima, podatkovnim repozitorijima (uz sve ostale vrste repozitorija), mogu biti dodatak znanstvenih članica u znanstvenim časopisima ali u posebnom časopisima koji objavljuju radove koji opisuju podatke (Publishing and sharing your research data). Problem raznovrsnih načina objavljivanja podataka znanstvenih istraživanja stvara problem pristupa tim podacima. To je osobito važno u eri otvorenog pristupa jer pojedini izvori financiranja znanstvenih istraživanja (institucijski i van institucijski) očekuju povrat svojih ulaganja, između ostalog ponovnom upotrebom podataka znanstvenih istraživanja kada god je to moguće, a to je ostvarivo upravo uz pomoć otvorenog pristupa u sklopu kojega su autori podataka znanstvenih istraživanja citirani i priznaje im se autorstvo (Publishing and sharing your research data). Ovo izlaganje ima za cilj istaknuti niz načina za objavljivanje podataka znanstvenih istraživanja i pritom se kritički osvrnuti na njihove mogućnosti upravljanja podacima uz prikaz relevantnih primjera.

Abstract

Research data publishing is a practice where data are made public so that they can be reused by others, in accordance with associated policies, while guaranteeing that data provenance and attribution are

tracked (Candela, Castelli, Manghi i Callaghan, 2017). Because of the differences in research data creation, policies, guidelines, rules, standards and laws applicable in the moment of the research data creation, there is no universal solution to the problem of research data publishing. According to Candela, Castelli, Manghi i Callaghan (2017), there are two main schools of thoughts about the research data publishing. One school is related to data journals, which number is growing and repositories which number is already significant. However, these two ways of research data publishing are not the only ways, so, the research data are published in data centres, data repositories (in addition to general purpose repositories), they can be supplement to scientific papers published in scientific journals and in special journals publishing data description papers (Publishing and sharing your research data). The problem of versatile ways of research data publishing is that creates problems in access to the research data. This is especially important in the era of open access because different sources of funding of scientific research (institutional and non-institutional) and they expect return for their funding by research data reuse whenever possible and this is possible in open access in which research data authors are cited and attributed (Publishing and sharing your research data). This presentation aims at presenting ways of research data publishing and critically analyze at their ability to manage data and demonstrate examples of research data publishing.

Ključne riječi: Podaci znanstvenih istraživanja, objavljivanje podataka znanstvenih istraživanja, upravljanje podacima znanstvenih istraživanja

Keywords: Research data, research data publishing research data management

Biografija autora

Radovan Vrana diplomirao je na Filozofskom fakultetu. Tijekom studija njegovi interesi bili su usmjereni prema upotrebi informacijske i komunikacijske tehnologije u knjižnicama. Zaposlen na Filozofskom fakultetu u Zagrebu gdje radi na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti kao izvanredni profesor. Njegovi glavni interesi su digitalne knjižnice, znanstveno komuniciranje, upravljanje knjižnicama i internet-ske tehnologije u knjižnicama.

Literatura

On research data publishing. // International Journal on Digital Libraries 18, 2(2017), str. 73-75.

Publishing and sharing your research data. URL: <https://www.sheffield.ac.uk/library/rdm/publish> (2018-10-04)

PORTAL OTVORENIH KNJIŽNIČNIH PODATAKA: data.nsk.hr – PITANJA METODOLOŠKOG PRISTUPA

LIBRARY OPEN DATA PORTAL: data.nsk.hr – METHODOLOGICAL APPROACH ISSUE

Dijana Machala

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb
dmachala@nsk.hr

Sažetak

Izlaganje ima za cilj istaknuti pitanja metodološkog aspekta planiranja te uspostave portala *data.nsk.hr – pametna knjižnica* koji bi trebao omogućiti pristup otvorenim podacima Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Posljednjih godina vidljiv je povećani interes za osiguranje transparentnosti i otvorenosti poslovanja institucija javnog sektora, u koje se ubrajaju i baštinske ustanove. Knjižnice su vrlo brzo uvidjele prednosti objavljivanja otvorenih knjižničnih podataka, posebice povećanju semantičkog weba dobro razvijeni, vidljivo je kako opće prihvaćenog univerzalnog rješenja za objavu knjižničnih povezanih otvorenih podataka nema. Dizajniranje portala otvorenih knjižničnih podataka zahtijeva multidisciplinarni metodološki pristup: utvrđivanje pravnog aspekata ponovne uporabe podataka, segmenta zaštite osobnih podataka, pitanja mapiranja podataka, utvrđivanja tehnoloških preduvjeta i dr.

Portal *data.nsk.hr – pametna knjižnica* temelji se na primjeni Direktive 2013/37/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o izmjeni Direktive 2003/98/EZ o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora. Svi podatci dostupni na portalu otvorenih podataka trebali bi biti dostupni pod CC licencijom i slobodni za ponovnu uporabu. Portal je u razvojnoj fazi.

Abstract

The aim of the presentation is to provide planning and preparatory activities of establishing portal *data.nsk.hr – a smart library*, that will provide access to open data of the National and University Library in Zagreb. In recent years, there can be seen an increasing interest in transparency and openness of public sector institutions, including heritage institutions as well. Libraries quickly recognized the benefits of publishing open library data, especially linked open data. Although the technology and standards in the Semantic Web domain are mature, it is apparent that there is no generally accepted universal solution that libraries can

follow to open their data. Designing an open library portal requires a multidisciplinary methodological approach: determining the legal aspect of data reuse, personal data protection, data mapping issues, determining technological prerequisites, etc.

Portal data.nsk.hr – a smart library is based on the implementation of Directive 2013/37/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 amending Directive 2003/98/EC on the re-use of public sector information. All data available on the open data portal should be available under CC license and free for reuse. The portal is in the development phase.

Ključne riječi: otvoreni podatci, nacionalna knjižnica, povezani otvoreni podatci

Keywords: open data, national library, linked open data

Biografija autora

Dr. sc. Dijana Machala, knjižničarska savjetnica za knjižnični informacijski sustav Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Diplomirala je francuski jezik i književnost te informatologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Doktorira je 2012. godine na istome fakultetu u području informacijskih i komunikacijskih znanosti na temu „Knjižničarske kompetencije u kontekstu cjeloživotnog učenja“. Od 2007. do 2015. godine bila je voditeljica Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj. Aktivno izlaže i objavljuje radove u stručnim i znanstvenim časopisima iz područja razvoja knjižničarstva, sistemskog knjižničarstva, primjene informacijske tehnologije u području knjižničarstva.

Literatura

- Attard, J.; Orlandi, F.; Scerri, S.; Auer, S. A systematic review of open government data initiatives. // *Government Information Quarterly*, 32, 4(2015), 399-418.
- Auer, S.; Bryl, V.; Tramp, S. *Linked open data – creating knowledge out of interlinked data*. Cham. : Springer International Publishing, 2014.
- Data.nsk.hr – pametna knjižnica. URL: <http://data.nsk.hr>. (26.11.2018.)
- Machova, Renata; Hub, Miloslav; Lnenicka, Martin. Usability evaluation of open data portals : evaluation data discoverability, accessibility, and reusability from a stakeholders' perspective. // *Aslib Journal of Information Management* 70, 3(2018), 252-268.
- Konstantinou, Nikolaos; Nossos, Nikos; Manta, Anastasia. Exposing bibliographic information as linked open data using standards-based mappings : methodology and results. // *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 147 (2014), str. 260-267.
- Villazon-Terrazas, B.; Vila-Suero, D.; Garijo, D.; Vilches-Blazquez, L. M.; Poveda-Villalon, M.; Mora, J.; Corcho, O.; Gomez-Perez, A. Publishing linked data – there is no one-size-fits-all formula. // *Proceedings of the European Data Forum*, 2012.

STVARAMO REPOZITORIJ E-KNJIGA U APLIKACIJI LIBAR

WE ARE CREATING AN E-BOOK REPOSITORY IN THE LIBAR APPLICATION

Kristinka Lemaić¹, Sanja Pavlović Šijanović²

¹ Industrijska strojarska škola, Avenija Marina Držića 14, Zagreb
kristinka.lemaic@gmail.com

² Gimnazija Vukovar, Šamac 2, Vukovar
psijanovic@gmail.com

Sažetak

U sklopu CARNet-ovog pilot projekta “e-Škole: Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola” ostvarena je suradnja između Industrijske strojarske škole iz Zagreba i Gimnazije Vukovar koja je rezultirala nizom edukativnih aktivnosti među kojima je i izrada elektroničkih knjiga u aplikaciji Libar. Aplikacija Libar neizostavan je alat za primjenu u nastavi, a predstavlja online uslugu za izradu, objavu i korištenje digitalnog sadržaja primjenjivog u nastavi: od multimedijских digitalnih dokumenata, prezentacija te e-knjiga u EPUB i PDF formatu.

Prezentirat će se tri elektroničke knjige, od kojih je prva Sigurnost i zaštita zdravlja na radu, autorice Kristinke Lemaić, namijenjena učenicima svih dobih skupina. Knjiga sadrži informacije o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu, a autorica ove elektroničke knjige osvojila je 3. mjesto u sklopu CARNetovog natjecanja „Pravi kaLibar za znanje 2017“.

Druga elektronička knjiga, Radionica BBC micro:bit, autorice Sanje Pavlović Šijanović, priručnik je namijenjen učenicima od 5. razreda osnovne škole do 4. razreda srednje škole, kao i nastavnicima, koji kroz detaljno opisane primjere uporabe micro:bita učenicima omogućuje stjecanje znanja i vještina potrebnih za prelazak iz pasivne uloge korisnika digitalne tehnologije u aktivnu ulogu dizajnera i kreatora novih programskih rješenja, a nastavnicima pruža gotove scenarije primjenjive na nastavnim satima.

Treća elektronička knjiga, Mala riznica, prikazuje primjenu online aplikacija u edukativne svrhe, kod učenika za usvajanje, sistematizaciju i ponavljanje gradiva, a kod nastavnika za izradu multimedijalnih i dinamičnih nastavnih sadržaja primjenjivih u svim fazama nastavnog procesa. Elektroničke knjige primjenjive su u nastavnom procesu jer ne poznaju prostorna i vremenska ograničanja, ekonomski i ekološki su

prihvatljivije, sadržaji postaju interaktivniji i u potpunosti prate promjene čitateljskih navika upravo kroz promjenu forme medija. Imaju one i svojih nedostataka, ali kao nadopuna i osvježanje u nastavi, svakako postaju neizostavni čimbenik jer „Kada me priča prožme zaboravim na medij iz kojeg čitam“ *Stephen King*.

Abstract

As part of the CARNet pilot project e-Schools: „Establishing a System for Developing Digitally Mature Schools ” cooperation between the Zagreb Mechanical Engineering high school and Gymnasium Vukovar was established and it resulted in a series of educational activities. One of them is the e-Book in the Libar app. The app Libar has been part of the first session in training related to the e-School Pilot Project named: “Using the Digital Educational Software Development Tool” in 2016, and since then, it is an indispensable tool for developing teaching skills. Libar is an online service for creating, publishing and using digital content that can be used in teaching: multimedia digital documents, presentations, and e-books in EPUB and PDF.

We would like to highlight 3 eBooks: Safety and Health at the Workplace, by Kristinka Lemaić, intended for students of all age groups. This eBook contains information on safety and health at work. As part of the CARNet competition “The Real Knowledge Leverage 2017”. Kristinka won the 3rd place.

E-book: Workshop BBC micro: bit, by Sanja Pavlović Šijanović, presents a handbook for students from the 5th grade of elementary school to the 4th grade of high school and for the teachers as well, which through the detailed examples on how to use the micro:bit enables the students to acquire the knowledge and skills needed to move from the passive role of digital technology users to the active role of designers and creators of new software solutions and provide teachers with ready-made scenarios that are applicable in teaching hours.

E-Book: A small online treasury app shows the use of online applications for educational purposes. For students: adoption, systematization and repetition of study materials, for teachers: development of multimedia and dynamic teaching contents applicable at all stages of the teaching process. E-books are applicable in the teaching process because they do not know the spatial and temporal constraints, and are economically and ecologically more acceptable. The content becomes more interactive and fully follow the changes of readers habits just by changing the media form. They have both their shortcomings but as a supplement and refreshment in the lessons, certainly become an indispensable factor because “When the story overwhelms me, I forget about the media I’m reading from” *Stephen King*.

Ključne riječi: e-Knjiga, aplikacija Libar, edukacija, repozitorij

Keywords: e-Book, the Libar application, education, repository

Biografija autora

Kristinka Lemaić diplomirala je proizvodno strojarstvo na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu čime je stekla zvanje inženjerke strojarstva. Od 2015. godine zaposlena je u Industrijskoj strojarškoj školi u Zagrebu gdje poučava Zaštitu na radu i voditeljica je Praktične nastave. Na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu, 2016. godine završila je studij nastavničke naobrazbe pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičkog obrazovanja. Intenzivno koristi i proučava korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije u poučavanju. Objavljuje članke i digitalne nastavne materijale u digitalnom časopisu za obrazovne stručnjake *Pogled kroz prozor* i na Portalu za škole.

Sanja Pavlović-Šijanović rođena je 12. srpnja 1974. godine u Vukovaru. Osnovnu školu te 1. i 2. razred Prirodoslovno-matematičke gimnazije završava u Vukovaru, a zbog ratnih zbivanja nastavlja srednjoškolsku naobrazbu u Gimnaziji Varaždin. Na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu upisuje program Studija informatike, smjer Informacijski sustavi te stječe stručni naziv diplomirani informatičar. Na Visokoj učiteljskoj školi u Čakovcu, akademske godine 2000.-2001. završava program pedagoško-psihološke izobrazbe. Zapošljava se u Gimnaziji Vukovar kao profesorica informatike. Sudjeluje u brojnim projektima vezanim za edukacije odraslih te nastavnika: ECDL, e-Škole, Unapređenje pismenosti temelj cjeloživotnog učenja, a 2018. godine stječe status Microsoft Innovator Expert Trainer.

Literatura

- Bolf, Ivan; Erceg, Zvonimir; Filipović-Baljak, Rozalija; Jukić, Pavao; Nemet, Zdravko. Zaštita na radu za učenike srednjih škola. Zagreb : Pučko otvoreno učilište Zagreb, 2009.
- Fabijanić, Marović, Ćurković; Bubanj; Štefan; Telebec; Jakobović; Jukić; Nemet; Bolf; Filipović-Baljak. Zaštita na radu, priručnik za nastavnike srednjih strukovnih škola
- Lemaić, Kristinka. Digitalni nastavni materijali : sigurnost i zaštita zdravlja na radu. // Portal Skole.hr (2017.) URL: http://skole.hr/nastavni-materijali/materijal?nm_action=get_materijal_detaljno&id=1559 (2017-11-29)
- Lemaić, Kristinka; Pavlović-Šijanović, Sanja. Zbornik radova stručne sekcije konferencije CECIIS 2018 „Digitalna transformacija obrazovnih institucija“. // Webinar i e-Knjiga u nastavi i promociji obrazovnih programa. // Varaždin : Fakultet organizacije i informatike; Zagreb : Sveučilište u Zagrebu, 2018. Str. 9-13.
- Lemaić, Kristinka; Pavlović-Šijanović, Sanja; Bojčić, Iva. Webinar u povodu obilježavanja Dana sigurnijeg interneta. // *Pogled kroz prozor* (2017). URL: <https://pogledkrozprozor.wordpress.com/2018/02/28/webinar-u-povodu-obiljezavanja-dana-sigurnijeg-interneta/> (2018-02-28)
- Pavlović-Šijanović, Sanja. Digitalni nastavni materijali : mala riznica online aplikacija.

- // Portal Skole.hr (2017). URL: http://www.skole.hr/nastavni-materijali/materijal?nm_action=get_materijal_detaljno&id=1471 (2017-02-06)
- Pavlović-Šijanović, Sanja. Digitalni nastavni materijali : radionica BBC micro:bit // Portal Skole.hr (2017). URL: http://www.skole.hr/nastavni-materijali/materijal?nm_action=get_materijal_detaljno&id=1491 (2017-04-05)
- Pavlović-Šijanović, Sanja. Gimnazija Vukovar i OŠ Dragutina Tadijanovića – korištenje alata za izradu digitalnih obrazovnih sadržaja. // Portal skole.hr (2016). URL: http://www.skole.hr/aktualno/vijesti-iz-skola?news_id=13755 (2016-11-22)
- Pavlović-Šijanović, Sanja; Kristek, Kristina. Zbornik radova - 18. CARNetova korisnička konferencija CUC 2016, Programirajmo svoju budućnost. // Mala riznica online aplikacija. // Zagreb : Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CAR-Net, studeni 2016.

ZAJEDNIČKI PSEUDONIMI – OD OSOBE DO KOLEKTIVNOG AGENTA

JOINT PSEUDONYMS – FROM PERSON TO COLLECTIVE AGENT

Tomica Vrbanc

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb
tvrbanc@nsk.hr

Sažetak

U izlaganju će biti riječi o jednom rubnom entitetu u bibliografskom univerzumu, zajedničkom pseudonimu. Riječ je o pseudonimu koji najčešće ima oblik imena i prezimena, kojim se u svom stvaralačkom radu koristi dvije ili više osoba. Neki autori uočavaju ekspanziju korištenja zajedničkih pseudonima kod autora avangarde 70-ih i 80-ih godina prošlog stoljeća, makar je njihova upotreba poznata i ranije. U pozadini korištenja ovog oblika imena stoji ideja o propitivanju, ili čak raskidu sa zapadnjačkom filozofijom i njenim pojmovima o identitetu i individualnosti. U post-pariškim kataložnim pravilima, npr. Anglo-američkim kataložnim pravilima (AACR) i našem Pravilniku i priručniku za izradbu abecednih kataloga (PPIAK), ova vrsta pseudonima obrađuje se pod skupinom pravila koja se odnose na individualno autorstvo, vjerojatno pod utjecajem samog oblika imena koje upućuje na individualno autorstvo. Međutim, u kataložnoj praksi koju su opisali neki naši i strani autori uočava se problematičnost postupanja sa zajedničkim pseudonimima kao oblikom imena osobe, budući da je to u stvari primjer vrste autorstva koje je rubno, jer se nalazi negdje između pojmova individualnog i korporativnog autorstva. Međunarodni standardi i smjernice koje se razvijaju u okviru IFLA-e početkom ovog stoljeća potvrđuju dosadašnju praksu, i usvajanjem novog pojma „persona ili identitet“ utvrđuju da ga može ustanoviti ili prisvojiti pojedinac ili skupina. Ovaj novi pojam se koristi u Izjavi o međunarodnim kataložnim načelima iz 2003., koja to preuzima iz nacrtu modela FRANAR (Functional requirements and numbering of authority records), kasnije preimenovan u model FRAD (Functional requirements of authority data) koji izlazi 2008. Tako rasprava o tome da li je zajednički pseudonim ime osobe ili nije traje sve do usuglašavanja bibliografskih modela i stvaranja IFLA Library Reference Model (LRM) 2017. godine. U ovom modelu, po novom nazivlju, zajednički pseudonim se definira kao nomen koji upućuje na instance entiteta kolektivni agent, a postupanje s njim definira se u poglavlju

5.5 o modeliranju bibliografskih entiteta. Time je desetljećima duga dilema razriješena, a tijekom rada na novom hrvatskom kataložnom pravilniku, koji se temelji na LRM modelu, ostaje još da se uputi na neka otvorena pitanja vezana uz postupanje s ovim bibliografskim entitetom.

Abstract

In this presentation it will be talk about one marginal entity in bibliographic universe, joint pseudonym, that is, a pseudonym which most commonly have a form of name and surname, and which uses two or more persons in their creative work. Some authors note expansion of using joint pseudonyms in authors of avant-garde of seventies and eighties of last century, although its use is known from earlier. In the background of use of this form of name is idea of re-examination, or even break down with western philosophic notions of identity and individuality. In post-Paris cataloguing rules, that is Anglo-American cataloguing rules (AACR) and Croatian Code and manual for the compilation of alphabetical catalogues (PPIAK), this kind of pseudonym is treated under the group of codes which refer to individual authorship, probably under the influence of form of name which resembles on individual authorship. However, in cataloguing practice, which was described by some Croatian and foreign authors, it was noted a problem in treating of joint pseudonyms as form of personal name, because it is in fact example of one kind of authorship which is hybrid, somewhere between the concepts of individual and corporative authorship. At the beginning of our century, international standards and guidelines which are developed under the IFLA activities confirmed present practice, and by adopting a new term "persona or identity" defines that it can be established or adopted by an individual or group. This new term is used in Statement of international cataloguing principles from 2003, which take it from draft of FRANAR model (Functional requirements and numbering of authority records), later renamed as FRAD model (Functional requirements of authority data), completed in 2008. So discussion about question whether joint pseudonym is the name of person or not last until the consolidation of bibliographic models and the creation of IFLA Library Reference Model (LRM) in 2017. In this model, by the new terminology, joint pseudonym is defined as nomens that refer to instances of the collective agent, and treating with him is defined in chapter 5.5 - Modelling of bibliographic identities. Thus decades long problematic dilemma is solved, and during the work on new Croatian cataloguing codes, which is based on LRM model, it remains to refer to some open questions connected with treatment of this bibliographic identity.

Ključne riječi: zajednički pseudonimi, persona, FRAD, kolektivni agent, IFLA LRM

Keywords: joint pseudonyms, persona, FRAD, collective agent, IFLA LRM

Biografija autora

Tomica Vrbanc rođen je 1965. godine. Završio je studij hrvatskog jezika i južnoslavenskih književnosti 1993., a polaganjem stručnog ispita 1997. godine stekao zvanje diplomiranog knjižničara. Zvanje višeg knjižničara stekao je 2012. godine. Radi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici na Odsjeku obrade, proces Sadržajna obrada i normativni nadzor, a prije toga radio je na CIP katalogizaciji i kao voditelj Zbirke Domovinskog rata. Objavljivao je radove s područja normativne kontrole, autorstva i međunarodnih standarda s tog područja.

Literatura

Anglo-American cataloging rules : north American text. Chicago : American Library Association, 1967.

Izjava o međunarodnim kataložnim načelima : nacrt prihvaćen na Prvom IFLA-inom Sastanku stručnjaka povodom izrade međunarodnog kataložnog pravilnika, Frankfurt, Njemačka, 2003. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 47, 3-4(2004), str. 255-266.

Polanski, Diana; Ravnić, Robert. Individualni i zajednički pseudonimi : primjeri iz prakse. // Međunarodni skup u čast 100-te godišnjice rođenja Eve Verona, Zagreb, 17. - 18. studenoga 2005. : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 179-189

Polanski, Diana. Problem dvostrukog (višestrukog) identiteta : koliko je prisutan u hrvatskoj kataložnoj praksi? : je li došlo vrijeme da uđe u naš nacionalni pravilnik i pod kojim uvjetima. // Knjižnice u procjepu 2 : katalogizacija s osmijehom? : teorijski i praktični pristupi suvremenoj katalogizaciji : zbornik radova / glavna urednica Dunja Holcer. Sisak : Knjižničarsko društvo Sisačko-moslavačke županije, 2016. Str. 24-49

Riva, Pat; Le Boeuf, Patrick; Žumer, Maja. IFLA Library Reference Model : a conceptual model for bibliographic information, august 2017. URL: https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr-lrm/ifla-lrm-august-2017_rev201712.pdf (2018-11-19)

Sardo, Lucia. Multiple names. // Cataloging and classification quarterly 39, 1/2(2004), str. 457-464

Uvjeti za funkcionalnost autoriziranih podataka : konceptualni model / uredio Glenn E. Patton ; [priredila] IFLA-ina Radna skupina za Uvjete za funkcionalnost i obročivanje zapisa autoriziranih podataka (FRANAR), završni izvještaj, prosinac 2008. ; odobrili stalni odbori IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju i Sekcije za klasifikaciju i indeksiranje, ožujak 2009. ; [s engleskog preveo Tomica Vrbanc]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2010.

Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb, 1970-1983. Dio 1: Odrednice i redalice. Zagreb : Društvo bibliotekara Hrvatske, 1970.

INTEGRIRANI KNJIŽNIČNI SUSTAV NACIONALNE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U ZAGREBU TE KNJIŽNICA IZ SUSTAVA ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA REPUBLIKE HRVATSKE – PREGLED AKTIVNOSTI

INTEGRATED LIBRARY SYSTEM OF NATIONAL AND UNIVERSITY LIBRARY IN ZAGREB AND ACADEMIC AND RESEARCH LIBRARIES IN CROATIA – ACTIVITY'S REVIEW

Dijana Machala

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb
dmachala@nsk.hr

Sažetak

Izlaganje donosi pregled godišnjih aktivnosti Integriranoga knjižničnog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te knjižnica iz sustava znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske.

Abstract

Presentation about activities of Integrated library system of National and University Library in Zagreb and academic and research libraries in Croatia will be given.

Ključne riječi: integrirani knjižnični sustav, visokoškolske knjižnice, statistika

Keywords: integrated library system, academic libraries, statistics

Biografija autora

Dr. sc. Dijana Machala, knjižničarska savjetnica za knjižnični informacijski sustav Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Diplomirala je francuski jezik i književnost te informatologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Doktorira je 2012. godine na istome fakultetu u području informacijskih i komunikacijskih znanosti na temu „Knjižničarske kompetencije u kontekstu cjeloživotnog učenja“. Od 2007. do 2015. godine bila je voditeljica Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj. Aktivno izlaže i objavljuje radove u stručnim i znanstvenim časopisima iz područja razvoja knjižničarstva, sistemskog knjižničarstva, primjene informacijske tehnologije u području knjižničarstva.

Literatura

Buki – Knjižnični informacijski sustav Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.
URL: <http://buki.nsk.hr/> (08.11.2018.)

IKS – Integrirani knjižnični sustav. URL: <http://iks.nsk.hr/> (08.11.2018.)

PRIMJENA FORMATA MARC 21

APPLICATION OF MARC 21 FORMATS

Tanja Buzina

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb
tbuzina@nsk.hr

Sažetak

Ujednačenom i standardiziranom primjenom formata MARC 21 za sve vrste zapisa u NSK bavi se Radna grupa za MARC 21. Rad se odvija u tri podgrupe : MARC 21 - Bibliografski podaci, MARC 21 - Autorizirani podaci, MARC 21 - Podaci o posjedovanju.

Primarni sadržaj rada je praćenje razvoja formata, usklađivanje primjene na razini NSK i ostalih knjižnica u zajedničkom knjižnično informacijskom sustavu, odluke o usvajanju i primjeni novih polja/potpolja, dogovori o promjenama dosadašnje prakse.

Rezultat praćenja formata i dogovora o primjeni zajednički su predlošci za katalogizaciju, priručnici za korištenje formata za pojedine vrste zapisa. MARC grupa surađuje s Povjerenstvom za knjižnični informacijski sustav. Usvojeni dogovori implementiraju se u sustav i vrijede za sve sudionike sustava.

Abstract

MARC 21 Workgroup deals with the harmonized and standardized application of MARC 21 formats for all record types created at the NSK. The work is performed through three subgroups : MARC 21 – Bibliographic data, MARC 21 – Authority data, MARC 21 – Holdings data.

The priority is monitoring the format development, harmonizing the use in the NSK and other libraries in the joint library information system, making decisions on the adoption and application of new fields/subfields, agreements on the change of current practice.

The format monitoring and the application agreements results are common templates for the cataloguing, manuals for specific type of records. MARC group collaborates with the Committee for the library information system. The adopted agreements are implemented into the system and apply to all system members.

Ključne riječi: MARC 21, bibliografski podaci

Keywords: MARC 21, bibliographic data

Biografija autora

Tanja Buzina diplomirala na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Knjižničarska savjetnica. Zaposlena u NSK od 1996. godine, rukovoditeljica je Odjela obrade od 2009. Primarni profesionalni interes odnosi se na područje bibliografskog nadzora i normi za bibliografski opis. Od 2013. članica je Stručnog odbora projekta „Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju“.

VAŽNOST KVALITETE BIBLIOGRAFSKIH PODATAKA U BIBLIOGRAFSKIM BAZAMA PODATKA S NAGLASKOM NA BIBLIOGRAFSKU BAZU NACIONALNE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U ZAGREBU

IMPORTANCE OF BIBLIOGRAPHIC DATA QUALITY IN BIBLIOGRAPHIC DATABASES WITH THE EMPHASIS ON THE NATIONAL AND UNIVERSITY LIBRARY IN ZAGREB BIBLIOGRAPHIC DATABASE

Ivan Miočić

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb
imioctic@nsk.hr

Sažetak

Izlaganje ima za cilj prikazati važnost kvalitete podataka u bibliografskim bazama, u kontekstu različitih načina uporabe podataka kao što su dijeljenje i preuzimanje podataka, izrada bibliografija, statističkih izvješća, aplikacija i ostalih srodnih proizvoda. Naglasak će biti stavljen na bibliografsku bazu podataka Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te će biti riječi o važnosti unosa validnih bibliografskih podataka kao i o odnosu njihovih novih i prijašnjih praksa unosa. Shodno tome, raspravljat će se o uređivanju podataka te također i o održavanju njihove standardiziranosti.

Abstract

The purpose of this presentation is to show the importance of data quality in bibliographic databases in the context of data use such as data sharing and data download, statistical reports production, production of various bibliographies, applications and other related products. The emphasis will be put on the bibliographic database of the National and University Library in Zagreb, the importance of valid bibliographic data entries and the relationship between new and previous data entry practices. The cleaning of data and the maintenance of their standardization will be discussed as well.

Ključne riječi: bibliografski podaci, bibliografske baze podataka, kvaliteta podataka, iskoristivost podataka

Keywords: bibliographic data, bibliographic databases, data quality, data usage

Biografija autora

Ivan Miočić, magistar knjižničarstva. Studij knjižničarstva završio na Odjelu za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru. Zaspolsen u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu kao redaktor integriranog knjižničkog ustava u Odjelu Informacijske tehnologije. Član Povjerenstva za knjižnični informacijski sustav kao i Radne grupe za MARC 21 format za bibliografske podatke.

Literatura

- Azeroual, Otmame; M. Abuosba. Improving the data quality in the research information systems. // International journal of computer science and information security 15, 11(2017).
- Aalberg, Trond. The value of MARC data or challenges of frbrisation. // Journal of documentation 69, 6(2013). EmeraldInsight. URL: <https://www.emeraldinsight.com/doi/full/10.1108/JD-05-2012-0053> (2018-11-16)
- Charles, Valentine. We want better data quality : NOW!, 2015. URL: <https://pro.europeana.eu/page/data-quality-etech15-roundtables> (2018-11-16)
- Falgren, Nancy J. Users and uses of bibliographic data : background paper for the Working group on the future of bibliographic control. 2007. URL: <https://www.loc.gov/bibliographic-future/meetings/docs/UsersandUsesBackgroundPaper.pdf> (2018-11-16)
- Gredley, Ellen. Exchanging bibliographic data : MARC and other international formats. Ottawa : Canadian Library Association ; London : The Library Association ; Chicago : American Library Association, 1990.
- Kelleher, John D.; Tierney, Brendan. Data science. Cambridge, Mass. : The MIT Press, 2018.
- Ley, Michael; P. Reuther. Maintaing an online bibliographic database : the problem of data quality. // Extraction et gestion des connaissances (EGC 2006) / rédacteurs invités Gilbert Ritschard, Chabane Djeraba. 2006.
- Olson, Jack E. Data quality : the acuracy dimension. Amsterdam [etc.] : Morgan Kaufmann Publishers, cop. 2003.
- Ruschoff, Carlen; S. Kemperman; E. W. Brown; R. D. Grossman; N. Levin. E-Data quality : how publishers and libraries are working together to improve data quality. // Collaborative librarianship 8, 4(2016).
- Talerras, Kim. Quality of linked bibliographic data : the models, vocabularies and links of datasets published by four nation libraries. // Journal of library metadata 17, 2(2017). Taylor&Francis Online. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/19386389.2017.1355166> (2018-11-16)
- Van Kleeck, David. Managing bibliographic data quality in a consortial academic library : a case study. // Cataloging & classification quaterly 54, 7(2016).

INTEROPERABILNOST I ANALIZA KVALITETE PODATAKA U BIBLIOGRAFSKOJ BAZI NACIONALNE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICA U ZAGREBU – SUSTAV KONTROLE

INTEROPERABILITY AND DATA QUALITY ANALYSIS IN THE BIBLIOGRAPHIC DATABASE OF THE NATIONAL AND UNIVERSITY LIBRARY IN ZAGREB – CONTROL SYSTEM

Jakob Sobota

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb
jsobota@nsk.hr

Sažetak

Bibliografska baza Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu trenutno sadrži više od milijun bibliografskih zapisa. U svrhu interoperabilnosti baze s drugim sustavima kreiran je sustav za analizu podataka koji pronalazi odstupanja od formata MARC 21 i koji signalizira katalogizatorima zapise koje je potrebno doraditi.

U ovom izlaganju se detaljno objašnjava sustav koji je u tu svrhu osmišljen i izveden u NSK. Opisan je dizajn procesa, struktura programa, uvjeti izvještavanja, sustav kodiranja grešaka i iskustva u korištenju sustava.

NSK je time dobila snažan alat za povećanje kvalitete bibliografskih podataka ne samo u vlastitoj bazi nego i u bazama svih knjižnica koje preuzimaju bibliografske podatke.

Abstract

The National and University Library in Zagreb currently holds more than 1,000,000 bibliographic records in electronic form. Interoperability is reflected in the NSK source database from which many libraries download data by shortening cataloging to a minimum.

This presentation explains in detail the system designed and designed for this purpose in NSK. Described is the design process, program structure, reporting requirements, error coding system, and system usage experience.

NSK has thus acquired a powerful tool to increase the quality of bibliographic data not only in its own database but also in the databases of all libraries that download bibliographic data.

Ključne riječi: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, bibliografska baza podataka, interoperabilnost, kontrola kvalitete podataka

Keywords: National and University Library in Zagreb, Bibliographic Database, Interoperability, Error Check System

Biografija autora

Jakob Sobota, sistemski je analitičar u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Član je Povjerenstva za knjižnični informacijski sustav.

MARCEDIT RADIONICA

MARCEDIT WORKSHOP

Lobel Machala

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb
lmachala@nsk.hr

Sažetak

Radionica ima za cilj prikazati način korištenja MarcEdit programa u svrhu konverzije bibliografskih zapisa iz različitih formata. Posebno će se prikazati moduli vezano uz mogućnosti izrade povezanih podataka.

Abstract

The aim of the workshop is to present functionalities of MarcEdit tool for bibliographic data conversions in various formats. Special MarcEdit moduls for linked data creation will be presented.

Ključne riječi: MarcEdit, povezani podaci, konverzija

Keywords: MarcEdit, linked data, conversion

Biografija autora

Dr. sc. Lobel Machala, knjižničarski savjetnik, doktorirao je 2012. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na temu "Nacionalne bibliografije na mreži: model Hrvatske nacionalne bibliografije knjiga". Od 2000. godine radi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, na mjestu Rukovoditelja Odjela Bibliografsko središte i glavnog urednika Hrvatskih nacionalnih bibliografija. Trenutno su interesi: analiza podataka, povezani podaci i drugi aspekt upravljanja i pronalazjenja podataka u odnosu na nacionalne bibliografije. Aktivni član Hrvatskog knjižničarskog društva i član IFLA-ine Sekcije za nacionalne bibliografije.

Literatura

Aleph@University of Florida: MarcEdit - Cataloging procedures and policies URL: <https://guides.uflib.ufl.edu/ufaleph/MarcEdit> (2018-10-5)

Gómez, Antonio Muñoz. Introduction to MarcEdit. // iSkills Workshop Series. Toronto : University of Toronto - Faculty of Information, 2018. URL: https://inforum.library.utoronto.ca/sites/inforum.library.utoronto.ca/files/course_files/winter2018-marcedit-handout.pdf (2018-10-5)

Gravel, Rachel. MarcEdit & other cataloging tips form Marlboro College. URL: <http://www.vermontlibraries.org/wp/wp-content/uploads/2016/06/MarcEdit-slides-with-notes-and-links.pdf> (2018-10-5)

Harrington, Patrick. Using MarcEdit : documentation & workflows. URL: http://guides.library.illinois.edu/ld.php?content_id=19968701 (2018-10-5)

MarcEdit Development. URL: <http://marcedit.reeset.net/> (2018-10-5)

MarcEdit video tutorials - Reese's YouTube channel. URL: https://www.youtube.com/channel/UC70LudoObYgiN_EmyDtZ_DQ (2018-10-5)

Reese, Terry; Robertson, Wendy C. A beginners guide to MarcEdit and beyond the editor : advanced tools and techniques for working with metadata. // *The Serials Librarian*, 74, 1-4, 3-8(2018) DOI: 10.1080/0361526X.2018.1439247